

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 25 (379)
joi 15 iunie 1961

ORGAN SĂPTĂMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R. P. R.

8 pagini 50 bani

DISCUȚIE DESPRE POEZIE

De vorbă cu
SZEMLER FERENC

Prezent și activ în viața noastră literară, Szemler Ferenc participă la discuția despre poezie cu violonista impetuoasă care îl e caracteristică.

— Care trebuie să fie, după părerea dvs., principalul obiectiv al unui poet contemporan?
— Aparent, există un singur răspuns: viața, viața noastră plină de înedit. Dar vreau să arăt ce înțeleg prin asta. După părerea mea obiectivul principal al unui poet al zilelor noastre este să se exprime pe sine în așa fel, încât să redea totodată cit mai multe din problemele contemporaneității. Poetul și actualitatea — iată cele două laturi indisolubil legate și la fel de importante ale poeziei de adevărat mari. Vreau să scriu despre mine și să exprim năzuințele populului. Dar vreau să mă exprim pe mine — acesta este scopul poeziei mele, dacă nu ar fi fost el, aș fi abordat un alt gen literar, eseul de pildă. Eu, despre care e vorba în poezie, reflect lumina, lumea concretă din jur, problemele clasei muncitoare. Dar într-un mod personal. Nu mă interesează o poezie impersonală — Maiakoski, Neruda, Eminescu, Petofi, Arghezi au scris cu toții despre ei. Poesia interesantă este aceea în care apare oiașă poetului. Sint un temperament liric și ca cititor, caut chipul celui care a scris. Citesc în prezent Iliada și Odissea — chiar și acolo poți cunoaște poetul.

Considerați că poezia noastră lirică poate aduce o contribuție importantă la formarea omului de tip nou?
— Desigur, și în măsura în care poezia noastră îndeplinește cele două condiții arătate mai sus, ea contribuie și de zi la formarea acestuia om nou. Când poetul scrie sincer și profund despre sentimentele sale care sînt și cele ale contemporaneității, el atinge sensibilitatea cititorului. Omul sensibil devine mai atent la ceea ce se petrece în jurul lui, reflectă mai adânc, este mai activ, mai pasional, mai însuflețit în muncă. Mai însuflețit în muncă și atunci când poezia nu vorbește despre asta. Nu e nevoie ca poezia să îndemne la o muncă anume, concretă pentru că după citirea unor versuri un tînăr să muncească mai bine. Dar ea, poezia, însuflă sentimente mari, generoase. Rolul agitatoric — dacă vreți — nu e direct ci printr-un interpus. Interpusul e sufletul cititorului.

Să luăm, de pildă, poezia „Toamnă din volumul „Materia și visele” de M. Beniuc. E vorba aici de un sentiment cu totul intim, determinat de soseala toamnei în lume, și în viața poetului. Și totuși versurile acestea te fac mai prevădător și mai

harnic, mai atent cu ceea ce ai datorită să citești. Din păcate, se scrie încă destul de multă poezie plată. Prin aceasta nu vreau să mă refer la poezia ocazională — chiar dimpotrivă. Ocazional se poate scrie minunat. Prima poezie din noul volum al lui Beniuc e o bună poezie ocazională. Trebuie să exprimăm însă sentimente care să zguduie oamenii.

— Aveți vreo preferință pentru anumite modalități lirice? Credeți că există un antagonism: vers alb — vers clasic? Ce credeți despre metaforă? Societățile poezia epică un gen învechit?
— Nu am nici o preferință în ceea ce privește alegerea mijloacelor. Am să dau aici un răspuns clasic: important e poemul bun. Desigur, în ceea ce mă privește eu prefer să scriu în vers regulat, prin asta înțeleg necesarmente ritmul, simetria, muzicalitatea versurilor, chiar dacă, după pilda poeziei antice grecești, mă pot lipsi de rimă. Pentru mine lirica „modernă” este clasicismul grece. Act. se înțelege, vorbesc însă numai „pro domo”. Aleg forma care-mi corespunde. Cred că forma este în mare măsură o chestiune de temperament. Totul e ca poetul să exprime anumite idei într-o formă care este adecvată acestor idei ale sale. Iată de ce îl apreciez atât de mult pe Neruda care scrie în vers liber. În ceea ce privește metafora, nu socotesc la fel cu Baconsky, că ea și-ar fi trăit trahul. Din păcate, nu sînt unul din aceia care izbutesc metafore deosebite. Mă exprim mai direct, totuși privesc cu învid la cei care izbutesc.

Să vă spun și câteva cuvinte despre poemul epic. Mie personal nu-mi place. Fiește cu excepții. „Vasilii Tiorokin” de Tvardovskii de pildă. Totuși, cred că în general poemul epic e perimat. Rolul său a fost preluat încă în secolul trecut de roman. Citesc cu interes Iliada și Odissea, pentru că, pentru vremea respectivă, sînt niște romane interesante. Astfel, ceea ce merge la sufletul omului e o exprimare lapidară.

— Se spune că poem și lung, sint două noțiuni care se contrazic. Considerați că dimensiunea unui poem poate fi o piedică în rolul său agitatoric?
— Cred în tot cazul că scurtimea unui poem poate contribui la rolul său agitatoric. Sint în această privință de aceeași părere cu cele exprimate de Mihai Beniuc în interviul său. Desigur în principiu și poemul lung poate emoționa. Dar ridică unele obstacole. Tvardovskii Geo Du-

— Se desfășoară în prezent, nu numai în „Gazeta literară” dar și în alte publicații, o discuție largă despre poezie. Cum apreciați rezultatele ei de pînă acum?
— Despre „rezultatele” unei discuții nu se poate vorbi decît la un interval de timp după terminarea ei. Oricît de interesantă ar fi o discuție, dacă nu va ajuta la realizarea unei poezii mai bune, aportul ei va fi redus. Deocamdată mi se pare că începutul e încurajator. Esențialul e ca iubitorii de poezie, și mai ales poeții, să simtă că acei care discută nu o fac ca să se ație în treabă ci pentru că îi doare într-adevăr destinul poeziei. Din acest punct de vedere cred că discuția s-a pornit bine. Cel puțin pînă acum n-am întâlnit intervenții dintr-acelea despre care s-ar putea spune că vor să dea lecții poezilor cum să facă versuri. Fiecare le face după măsura lui. Dar dacă măsura (talentului) e mică, poezia rămîne în sertar, rămîne cu alte cuvinte un act privat. De publicarea unor poezii proaste nu sînt inovativii autorii lor, ci redacțiile.

Dar dacă nu poți învăța pe cineva să facă versuri, îl poți ajuta, înde-

De vorbă cu MIHAI NOVICOV

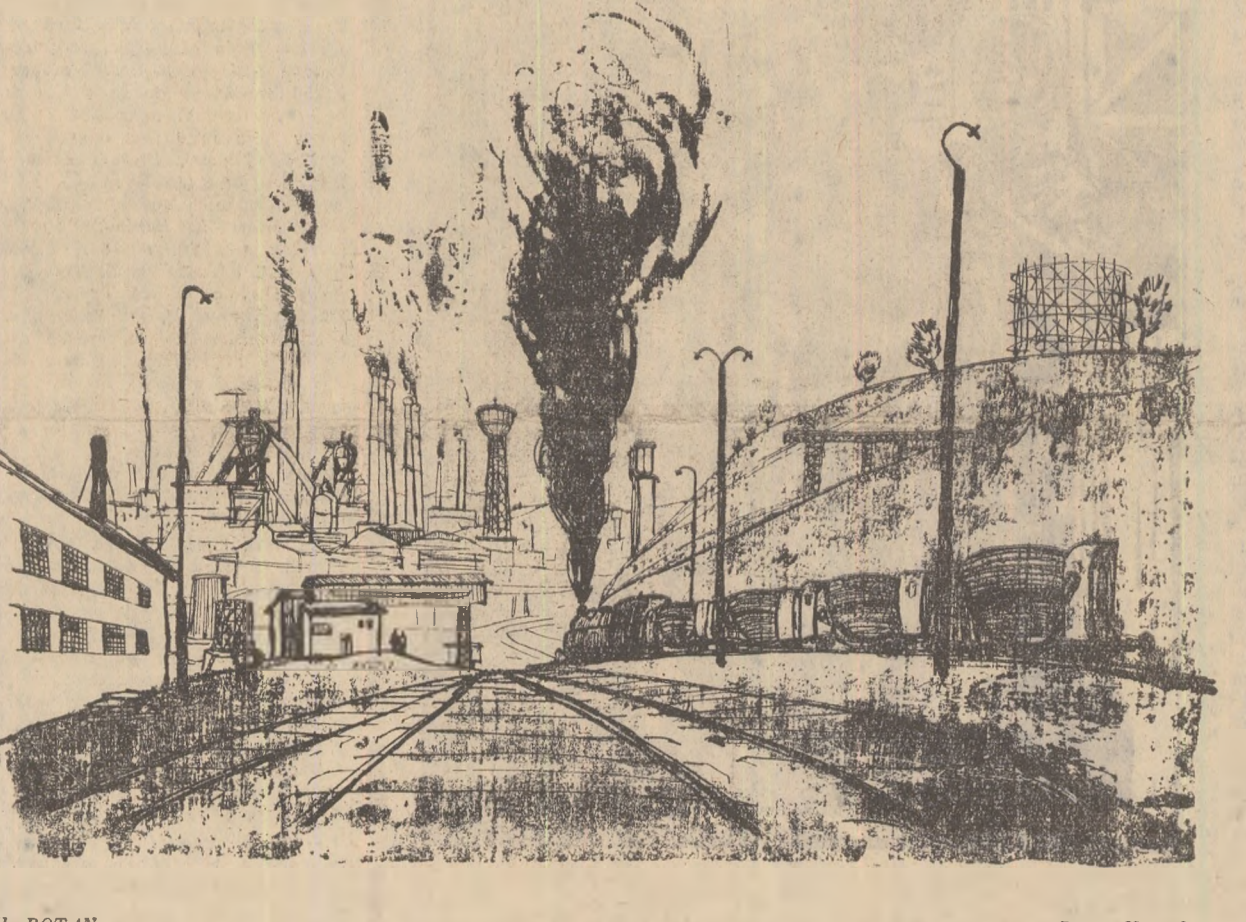
— Se desfășoară în prezent, nu numai în „Gazeta literară” dar și în alte publicații, o discuție largă despre poezie. Cum apreciați rezultatele ei de pînă acum?
— Despre „rezultatele” unei discuții nu se poate vorbi decît la un interval de timp după terminarea ei. Oricît de interesantă ar fi o discuție, dacă nu va ajuta la realizarea unei poezii mai bune, aportul ei va fi redus. Deocamdată mi se pare că începutul e încurajator. Esențialul e ca iubitorii de poezie, și mai ales poeții, să simtă că acei care discută nu o fac ca să se ație în treabă ci pentru că îi doare într-adevăr destinul poeziei. Din acest punct de vedere cred că discuția s-a pornit bine. Cel puțin pînă acum n-am întâlnit intervenții dintr-acelea despre care s-ar putea spune că vor să dea lecții poezilor cum să facă versuri. Fiecare le face după măsura lui. Dar dacă măsura (talentului) e mică, poezia rămîne în sertar, rămîne cu alte cuvinte un act privat. De publicarea unor poezii proaste nu sînt inovativii autorii lor, ci redacțiile.

Dar dacă nu poți învăța pe cineva să facă versuri, îl poți ajuta, înde-

părtind din calea lui cite ceva din ceea ce-l împiedică să înainteze mai repede. În acest sens îmi pare că discuția s-a pornit bine. Rămîne să facem eforturi comune pentru a defini cît mai bine scopul dezbaterii. A discuta în speranța că vom ajunge la concluzia care din „modalitățile” poeziei contemporane e mai bună, după părerea mea, e fără sens. Am citit cu atenție articolul lui Matei Călinescu din ultimul număr al „Gazetei literare” („Lirism autentic și manieră”). Articolul mi-a părut interesant, nu pot să formulez o părere definitivă. Intrucît autorul n-a epuizat tema, dar mi se pare că n-ar putea constitui un subiect de discuție. Evident, cineva ar putea contesta valabilitatea cutărei împărțiri tipologice a poeziei, sau ar putea obiecta că în poezie sînt tot atitea tipuri să faci creatori cu talent autentic etc. Dar mă îndoiesc că o atare discuție ar putea pasiona un cerc larg de cititori. Ea ar fi preferabilă mai mult pentru critici, pentru profesorii de literatură, dar mai puțin pentru poeți. Pe de altă parte oricine trăiește mai intens viața literară simte că s-a cîștigat posibilitatea unei

discuții ample despre poezie, că această discuție „în aer”, ea a început de fapt și rămîne s-o captăm în albia unei dezbateri organizate. Mi se pare că necesitatea acestora este rezultatul unei anumite nesatisfacții a opiniei publice, care nu se regăsește suficient în poezie. Poezia nu poate trăi decît prin contactul permanent cu acei cărora li se adresează, de fapt poezia începe să trăiască cu adevărat doar în momentul în care se mută din cărți pe buzele cititorilor. Versurile le fac poeții, însă poezia e creată de mase. Dacă e așa, atunci obiectul discuției ar putea fi formulat și în felul următor: de ce există încă un raport disproporțional de mare între cantitatea versurilor oferite și cantitatea poeziei rezultate? Evident în toate timpurile producția poetică a fost inegală și a cere ca fiecare poem publicat să trăiască veșnic e o absurditate, însă a cere ca raportul să fie mereu favorabil poeziei autentice e dreptul nostru, al tuturor aceluia pentru care poezia e „parte integrantă a cauzelor generale a proletarietă-

(Continuare în pag. 3)

GH. BOȚAN

„Spre Hunedoara”

SPIRU CHINTILA „Traian Berbecăru, maistrul cazanglu la Complexul C.F.R. „Grivița Roșie” (Din „Expoziția de portrete”. — Sala Palatului R. P. R.)

Scrisoare

Publicăm mai jos textul scrisorii pe care Tudor Arghezi a trimis-o liceului „Aurel Vlaicu” cu ocazia restituirii organizate pentru comemorarea criticului Pompliu Constantinescu de la a cărui moarte s-au împlinit 15 ani.

Iubiți, aș zice, colegi, din pricina colegialității, la toate virstele, în dragostea tuturor, pentru Pompliu Constantinescu, care dacă nu mai trăiește pe pămînt e tînăr și viu în inimile celor ce l-au prețuit. Aș fi dorit mult să fiu nu numai cu gîndul între foștii lui ucenici, adămeji întru însuflețita lor amintire. Dar la anii mei și la nesănatatea mea mă mulțumesc fără mulțumire să vă trimit o lucrămî scrisă și celui ce-a fost, dar pentru noi încă este, un mesaj. Nu cred că umbra lui cu lumina lui nu-și face loc azi printre prietenii lui. Îi simt de departe că a venit să vă mîngieie și mă dădărește.

Pompliu Constantinescu nu a fost numai un profesor — ceea ce constituie o nobețe în raporturile îndrumătorilor cu ascultătorii: cri un om într-aript, îndrăgostit de misiunea lui, entuziasat în chemarea lui, un caracter de mare corectitudine profesională, un frate inimos, un prieten emoționat în tot ce a trăit și a lucrat. M-am întâlnit cu el ultima oară în dreptul Mării, pe o potecă de flori, zvelt, frumos, zvîcnind ca un izvor, inima lui blîndă și mințea lui ageră fiindu-i pravila vieții și activității. N-aș fi putut crede, prinzîndu-i miințele curate și cîștite că, pe neașteptate, Pompliu Constantinescu avea pămîntește să dispară. I-aș fi dat încă o sută de ani de viață. Critica literară, întortocheată, angajată în zigzaguri și meandre era la lîncea lui aproape o învoială de bilci între autorii acceptații și criticii cureniți. Franc, leal, înțreg, unilar și vertical, nu știa să șerpuiască pentru oportunistele calcule. El a fost o mare conștiință clară a scrisului românesc, răpîită la nețimp de fatalitățile vrămașe.

9 Iunie 1961 Tudor ARGHEZI

PROBLEME ALE POEZIEI

S tabilind, în articolul trecut, câteva distincții privind tipologia în cadrul poeziei noastre realist-socialiste, încercăm să definim mai nimerismul ca mîsură a unui tip liric, sau, la poezii de talent ca autofomare. Tipul liric autentic nu poate fi conceput decît în confruntarea permanentă cu dinamica realului. Orice moment de rigiditate, orice intervenție a „mecanicului” (să nu uităm că există și o mecanică a subtilității) deschid drumul spre manieră. Coțeaua, poet cam ar-

tificios, vorbea odată de „jocul de șah al poeziei”, vrînd probabil să sugereze înfîntarea posibilităților de a combina poetic cuvintele (admițînd totuși și anumite rigori). Dar un astfel de înfînt de ordinul combinatoric, e totdeauna reducibil la o convenție inițială, arbitrară în esență. Creația, cu legile ei, e fundamental altceva: o dorință de comunicare și de influențare, în care convenția, de orice fel, nu-și poate afla locul. Căci convenția, la urma urmelor, nu e decît o acceptare a arbitrarului. Nina Cassian, în al cărui volum „Spectacol în aer liber”, conceput ca o „monografie a dragostei”, aflăm unele tendințe manieriste, își măriescă cu mult mai multă presanță tipul liric în placheta, apărută tot de curînd, „Sărbătorile zilnice”. Aici, luciditatea nu este „zăpada care acoperă fructul”, cuțitul care înjunghie vietatea elanului, lațul care sugrumă emoția” (cum spune poeta în „Oda lucidității”). Tonul solemn din „Bach” (să amintim elogiu genului care se așează, simbolic, „la masă”, rupe în douăsprezece bucată de pine/și o împarte umanității. Douăsprezece sunete/trezite din minusculele lor leagane de fildeș, douăsprezece sunete indicînd adevărul, așa cum cele douăsprezece bălăi ale ceasului indică miezul zilei și al nopții; douăsprezece sunete lucrînd ca mistriile și ciocanele, la o construcție fără cursur, la un minulos edificiu cu etaje suprapuse, un etaj de linișite peste unul de zbucium, și deasupra încă unul de certitudine...), coexistă alături de tonul liric direct, spontan. Intre poezia de idei (și aici ideile au, de cele mai multe ori, vibrația emoției) și confesiunea lirică, sau simplul cîntec de dragoste — nu există decît artificiale incompatibilități între ele — poeta știe să găsească o soluție la firescului. Exuberanța lucidă, posibilitatea de a găsi în abstracție valențele sentimentale (poeta nu plasticizează, în sensul strict, ideea, ci o include în conținutul unei stări de spirit, definind-o liric) sînt coordonate ale unui tip artistic care se măturisește convingător în „Sărbătorile zilnice”. Uneori poeta analizează (cu mijloacele poeziei bineînțelese) ideea. Elogiul efervescent al muncii socialiste dintr-o mare hală industrială relevă o asemenea atitudine: „Contrastul liniștii și hala mare din Hunedoara/ Dacă te-asezi în prag/cu-o ureche alară/ Cu ală înăuntru/ linia punctată care desparte ineria de mișcare/ Trece prin tine” etc., pînă la concluzia imperativă a finalului: „Nu sta în prag/ intră în hala mare din Hunedoara”. În cu totul alt sens decît despre proza de analiză, se poate vorbi totuși și de o poezie de analiză, corespunzînd unui tip artistic inclinat spre cerebralitate. Un anume romantism solemn, cu gesturi largi și o sensibilitate orientată spre vizual, spre plastic, definește tipul liric al lui Rădu Bourreau. La un asemenea poet, maniera poate apare sub forma unei inclinări spre decorativ, spre somptuosul exterior sau spre pitorescul de epocă, excesiv încărcat de culoare (ca în unele fragmente dintr-un poem, în ansamblu valoros, cum e „Cîntare cetății lui Bucur”). Regăsim și în ultimul elcu de versuri („Viața românească” nr. 3/1961) preocuparea picturală a poetului. Dialogul cu universul cromatic

Matei CALINESCU

„Acum, mai mult înțeles nu are, pentru noi — nici cel mai infim amănunt. Fără drapele, fără mulțimi... ar surprinde fotografia din vreme de demult.

În oricare zare cînd vezi că plutește peste mulțimile lui 1 Mai portretul său — lumea apare. Furnicar de tovarăși; atît sînt de mulți că nîcîcînd nu vei putea să-i fotografiezi umăr la umăr înfrății, pe drumurile largi ale lumii mergînd.

Sînt strînși să hotărască: matrozul, și forjarul cu brațe-ncordate și Lenin, cu chepa sa muncitorească — deschizînd zările toate.

Și hotărît-au sub grindeni și-n focul ce străluci, că OM, un cuvînt, pretutîndeni, sinonim cu tovarăș da fi.

Ei sînt tot mai mulți mereu de-acum înainte decît parastasele capitalismului prohodit; acum un gînd al lor, tot mai fierbinte, tot mai înalt, urcă-n zenit.

Ei vin din tabloul ochiului timp — coloaună imensă, neîntreruptă să formeze cercul în jurul lui Marx, tovarăși de luptă.

În romînește de GEORGE DEMETRU PAN

„Acum, mai mult înțeles nu are, pentru noi — nici cel mai infim amănunt. Fără drapele, fără mulțimi... ar surprinde fotografia din vreme de demult.

În oricare zare cînd vezi că plutește peste mulțimile lui 1 Mai portretul său — lumea apare. Furnicar de tovarăși; atît sînt de mulți că nîcîcînd nu vei putea să-i fotografiezi umăr la umăr înfrății, pe drumurile largi ale lumii mergînd.

Sînt strînși să hotărască: matrozul, și forjarul cu brațe-ncordate și Lenin, cu chepa sa muncitorească — deschizînd zările toate.

Și hotărît-au sub grindeni și-n focul ce străluci, că OM, un cuvînt, pretutîndeni, sinonim cu tovarăș da fi.

Ei sînt tot mai mulți mereu de-acum înainte decît parastasele capitalismului prohodit; acum un gînd al lor, tot mai fierbinte, tot mai înalt, urcă-n zenit.

Ei vin din tabloul ochiului timp — coloaună imensă, neîntreruptă să formeze cercul în jurul lui Marx, tovarăși de luptă.

În romînește de GEORGE DEMETRU PAN

ALEKSANDR PROKOFIEV

Pe aici va fi curînd o mare

Vezi, pe aici va fi curînd o mare înlăturînd din calea ei păduri, Ea va sui înalt pe munții suri Izbînd cu valuri cerul pînă-n zare.

Sărbătorește, calmă, uneori Va trece pe sub curcubeu în spume: Pridește azi aceste mari culori Căci miine-aci va fi o altă lume.

Deasupra ei, dintr-un zenit de foc O rază-și va topi în val văpaia... Orașele noi le mutăm din loc!

...Noi am putea urni și Himalaia! În romînește de ILIE CONSTANTIN

PETRUS BROVKA

Calea nouă De la gropile vechi, pîrîntești, ani de-a rînd, calea n-a fost pe plac și-am umblat-o mereu. Oare cine-i acolo, despuiat și flîmînd? — întrebă-a cîndva lanca Kupala. Greu, am ieșit din trecut de bezne pustii și deasupra-ne azi e azur fără nor, pe ogoarele noastre sporesc holde-urii și-n uzine roiesc muncitorii cu zor.

Dar noi nu sîntem singuri ci alătura stîm cu familia-ntr-oagă, cu frați ruși și gruzini,

cu armeni și turmeni, cu tadjiți, ne-ăduăm sub a stelei de foc sclipitoare lumini.

„Azvîrlit-am opinca, încetat-am a fi niște orbi. Viața noastră azi prin noi o zidim și-afîntîndu-ne ochii înspre zorile vii, a Comunei lumina de aur zărim.

În romînește de GEO DUMITRESCU

Din lirica sovietică

EVGHENII EVTUȘENKO

Intîlnirea Eram pe-aerodrom la Copenhaga. Ședeam sorbind tăcuți cafele negre. Acolo-n bar, ce lux discret și gingaș, ce nichel lin, ce spațiu confortabil, ce paroxism de eleganță-n linii! Cînd, fără veste, se ivi bătrînul — bătrînu-aceia cu-o scurtă verde, simplă și cu glugă, cu-o fața tăbăcită de palele vîntoaselor saline... Mai bine zis nu se ivi bătrînul — se-nfîmîță, prezență fără veste. Trecea, brăzdînd mulțimea de turiști ca o etravă. Părea că adineauri doar, lăsase din miini timona. Și barba-i albă, horbotă marină, punea în jurul feței arămii o aură din stropi sărați de spumă. Călca biruitor, cu hotărîre, Cadența surdă-a pasului naștea tălăzuirii umane împrejurui, prin pasul vechi în cadențări moderne, prin tot ce era nou în vechiu-i stil. Și, desfăcîndu-și gulerul cămășii, un guler grosolan, ceru la bar.

„Tîrziu după aceea am aflat că-ntr-adevăr chiar Hemingway fusese.

În romînește de ROMULUS VULPESCU

SEMION KIRSANOV

Tovarăși Un portret îngălbenit; în fund o terasă într-un parc iar la mijloc sînt: Karl Marx, familia sa — și tovarăși buni din clasa în atac,

fără să-i pese de pernoadă sau vermouhi, un păhărel de vodcă rusă, înlăturînd „...and soda?” — „No!”, cu mina. Cu miini scorofoase, aspre, scrijelite de cicatrici și tăieturi, cu pantalonii indescrîpibili de pătați și cu bocancii bocănînd sonor era mai elegant decît decorul. Părea că pardoseala se-ncovoia sub pasu-i apăsător, voinic, temeinic.

„Acum, mai mult înțeles nu are, pentru noi — nici cel mai infim amănunt. Fără drapele, fără mulțimi... ar surprinde fotografia din vreme de demult.

În oricare zare cînd vezi că plutește peste mulțimile lui 1 Mai portretul său — lumea apare. Furnicar de tovarăși; atît sînt de mulți că nîcîcînd nu vei putea să-i fotografiezi umăr la umăr înfrății, pe drumurile largi ale lumii mergînd.

Sînt strînși să hotărască: matrozul, și forjarul cu brațe-ncordate și Lenin, cu chepa sa muncitorească — deschizînd zările toate.

Și hotărît-au sub grindeni și-n focul ce străluci, că OM, un cuvînt, pretutîndeni, sinonim cu tovarăș da fi.

Ei sînt tot mai mulți mereu de-acum înainte decît parastasele capitalismului prohodit; acum un gînd al lor, tot mai fierbinte, tot mai înalt, urcă-n zenit.

Ei vin din tabloul ochiului timp — coloaună imensă, neîntreruptă să formeze cercul în jurul lui Marx, tovarăși de luptă.

În romînește de GEORGE DEMETRU PAN

NOI VOLUME DE POEZIE

Victor Eftimiu: Soliile terestre

Pentru a retransmite intens „soliile terestre” ale epocii sale, poetul a ales de cele mai multe ori sonetul. Cătrene și terlene sale condensează în patru strofe, cite un alt sunet din marea orchesteră a „eroilor muncii, ai întrecerii”, exprimând de fapt, în tiparul riguros al forme poetice, emoția în lala panoramei patriei aflată în plină construcție a socialismului.

Victor Eftimiu dă realizările pămintenilor soliciții decorații gigantice al oceanului („Infruntă omul oceanul”) sau al cosmosului, căutând marile dimensiuni ale naturii pentru a-și descrie contemporanii. „Peisaj nou”, „Dobrogea”, „Bătăi în poarta lumii” sau „Noi ne rostărim aștrilor cuvântul”, sînt inspirate din cite un alt domeniu al creației în care omul și-a dobîndit cuceririle sale. Tonul alături de sonet este prin excelență romantică, propice în a reconstitui cu mîerle reale, poezia inspirată de evoluția omului în cosmos: „O mîmănată minte omenească, / Incandescentă și fecundă lavă, / Popoș de rouă, / Curcubeu din slavă, / Puterea ta să nu mai conțenească!” Tendința permanentă a sonetelor lui V. Eftimiu este de a pădici un profil în perspectivă al civilizației contemporane, în comparație cu faptele strămoșilor, evidențind un proces al „mersului falcic spre desăvîrșire”.

Implicațiile istorice, evocarea marilor personalități ale mitologiei și antichității, se completează cu viziunea viitorului, pentru a realiza eului contemporaneității. De la „sifioasă rugă” a sălbatecului care „a pus o bucură pe valul sălăreț, făcînd-o barcă”, Victor Eftimiu întinde o ascensiune pe culmile viitorului, cînd „încetătorii în fericiță / noi vom vedea, mai sus de stratosferă, / proiescinea navelor celeste!” Un acord grav și emfonic al acestui viitor îl aude poetul în zilele noastre; „sonetii săi restituie muzicii, în „Orlogiile Kremlinului” acel „dăgănt lung, în clișet cristalin” ca simbol al unui „singur imn, al păcii dintre semenii / Bătînd în ritm univoc al asemenii / pendulelor din marele Kremlin!” Îndreptîndu-și admirația către oamenii sovietici, cei ce-au pus „nucleu central în spații, Omul”, poetul condamnă într-un sonet din același ciclu — „Cîntul păcii” — uneltrile imperialiste care pregătesc un nou război („Celor de peste ocean”).

Pentru a formula o clară profesiune de credință, sonetul cedează locul poemului epic, cuprînzînd într-o imagine sintetică amintirea marilor întreceri ce-au îndurerat omeneirea de-a lungul veacurilor și pregătînd concluzia proclamată cu tonul luptătorului: „Noi să cîntăm triumful viitorului înalt, / Eroii muncii, ai întrecerii, suprunul salt, / În slujba păcii,

stăji furtună, stîncă, val! / Alături de cei buni, în lumea care se prefăce, / În clipele supreme, rădicăți un imn universal / Îmbrăcîndu-vă în drapel de pace!” Sensibil la tot ce „îlăcăză, lumină, doagorae”, poetul încarcă „soliile terestre” cu tensiunea certitudinii („Excelsior”), cu bucuriile înfăptuirilor noastre („Dobrogea”), amplificînd progresiv melodia sonetelor sale.

„Soliile terestre” sugerează un poet al gestului larg, recitîndu-și opera cu solemnitate dintr-o romântică, conștient că glasul său capătă o rezonanță nouă, superioară de la tribuna actualității. Este, de altfel, și sensul sonetului — „Eu vin spre voi cu brațele întinse” care deschide volumul, mărturisînd direct și simplu realizarea unei mari satisfacții morale prin contopirea cu năzuințele poporului; „încetătorii în noi, cu voie bună, / Cîntînd un imn de slavă împreună, / Vom străluci în lumea paradisiul”. Sonetul dedicat contemporanilor interpretează în nou volum de versuri al lui Victor Eftimiu, un cîntec general specific unei lumi noi.

Sînt trăsături care trebuie cercetate pe larg în ansamblul creației poetului și o sumară trecere în revistă a unei culegeri cum este cea intitulată „Soliile terestre”, nu poate oferi decît o idee foarte vagă și necesară unei judecări de valoare. Cu altă mai mult cu cît structura volumului îngîndește o diversitate de teme și trece frecvent de la formula sonetului, la cele mai diferite specii lirice, de la cronica rimată („Baba Costandina”) și pînă la pamfletul în versuri, fîntînd cu remarcabilă vervă saltărică lipuri și obiecturi din vechiul regim. Pentru a demasca abjectia și fideșia, poetul alege arma sarcasmului, construiește din citeva trăsături, fîntînd cu remarcabilă vervă saltărică lipuri și obiecturi din vechiul regim. Pentru a demasca abjectia și fideșia, poetul alege arma sarcasmului, construiește din citeva trăsături, fîntînd cu remarcabilă vervă saltărică lipuri și obiecturi din vechiul regim.

Caracterizările au o compoziție simplă și economia epitetelor; posibilitățile plastice ale versului, realizează nici piese dintr-un amplu poem-în-verse, colecționînd pentru documentarea posterității o serie de specime sociale care sînt de faună burgheză; amintim numai portretul agentului de siguranță („Bătrînul cușii”) sau pe cel al chitaburoșului („Crismașia vrăjitoare”).

Este un poem, în ultimă instanță, o siguranță evidentă a mijloacelor poeziei satirice.

Victor Eftimiu se recomandă cititorilor săi de astăzi ca un harnic cronicar al unor vremi trecute („Cronici”) în stare să condâneze violent și cu o adresă precisă, morala trecutului. Acuzația este necruțătoare pentru că aparține unui poet entuziasmat de felurile înalte ale creației din patria sa.

Miron DRAGU

Nicolae Tașomir: Un om pe promontoriu

Nicolae Tașomir dovedește în ultima plachetă o evidentă maturitate a expresiei, un ochi atent și inspirat. Realitățile contemporane și trecutul de luptă al celor ce muncesc sînt motivele care înfloresc de obicei lira poetului. Versurile, cînd cîntate, cînd sobre, cînd deopotrivă efortul tinerii fătășoare, al betonistului sau minerului, dar și mina înfrigurată care în anii ilegalității culegea curajos „din litere de plumb cuvînt de luptă”. Cu un lăudabil simț al actualității, poetul a izbutit să ofere în placheta sa imaginea vie a unor fapte caracteristice, defintorii pentru epoca noastră. E sîdăvit aici nu numai Marea Revoluție Socialistă din 1917, dar și primul zbor al omului în cosmos, mișcarea de dezrobire a Africii, eroismul tenace al lui Glezos, cucerirea tainelor atomului, subliniindu-se semnificația lor. Aflăm aici multe poezii „ocazionale” însușite și sensibile cînd afectivitatea autentică nu e înlocuită cu semne de exclamare și entuziasm exterior. Ceea ce se impune, din păcate, nu de puține ori.

Temperamental, poetul înclină spre poezia epică cu fabulașe și anecdotice preciză. Istorisește, uneori cu accente răscoltoare, destinul tragic al micului pictor, fiu de fochist, ucis de poliștii surprins de el într-o caricatură creionată pe trotuar. E relevant eroismul celor patru ostași sovietici care au înfruntat valurile Pacificului („Balada celor patru”), apoi legenda Blistriței de ieri și de azi („Săud le-gele împerezi”), ecurile tirzii ale basmelor din memoria nepotului („Bunica și nepotul”, etc., etc. Chiar și în poeziile cu întinși decorații lirice, epul, anecdotice sînt peste tot prezente. Am cita în acest sens, ca reușite, „Întîlnire cu omul”, „Castelul”, „De-ar fi oglinda cuvîntele poeziei”, „Urcă funicularul”, Sentimentul de insatisfacție încercat la lectura unor dintre piesele inscrite în sumar nu izvoarește însă din modalitatea aceasta a expresiei, ci din faptul că relatările — așa cum ni le comunică poetul — nu izbutesc să capete întotdeauna vîsmnt artistic. Pentru că, negreșit, nu ne aflăm pe teritoriul poeziei atinși cînd jertfa unui ostaș căzut în zilele eliberării țării, nu este comunicată la modul următor: „Simle balonela-n piept / Și-un val de sînge-n gură: / Acricor, ce-i drept e drept / Și ce plăcări! Ce căldură! / Lupul de deasupra lui / Mai rădăci baloneta / Asta-i moartea? Moartea lui? / Neamtuși frînge silueta” etc., etc. („Balada omului acelu”). Sau poezie este istorisirea aceasta seacă, de proces verbal, a uiciderii micului pictor: „Mă întorc a doua zi. Copilul nu e, / La o fereastră o femeie plînge. / Întreb. E mama lui. Femeia plînge. / Copilul nu i-a fost as noapte-acasă. Să fie arestat, cum i-a fost tatăl / În greva din treizeci și trei? / ...Mă întorc. Tăcere. Bat în ușă. Mama / În nohoite-mi deschide ușa scundă. / Copilul stă întins pe-un pat de scînduri”, etc., etc. Din fericire poetul nu rămîne la această scardă. Întîlnim adesea poeme inspirate, străbătute de un lirism îndulțitor, cum ar fi izbutita „Sonată a lumii”, „Adolescență”, „Magur”, „Lorelei”, „Eladă”.

Accente vibrante, cîmpete de poezie autentică aflăm în schimb în ciclul izbutit „Orășul meu”. Mediul familiar al țării și evocat colorat, poetul opriindu-se nu numai asupra trecutului încărcat de istorie, ci și asupra prezentului socialist. Iată, e o „monedă de aur din fundul istoriei” pe care astăzi „gravăm frumusețea vremii în mers”. În urbea supusă acum unui înnoitor proces de transformare, constructorii conservă cu grijă nu numai momentul istoric, cum ar fi Teatrul Național, „arceadele de piatră și bouri din steme”, „teii lirici”, „umbra istoriciei Golii”, dar și culoarea locală, acel „verde crud” pe fondul căruia „orașul așchiat în macadamuri, se înnoiește”. Sînt în acest ciclu citeva piese — amintim mai ales „Totă țeară”, și „Reconstrucție” — memorabile, reprezentative pentru adevăratele posibilități ale poeziei.

Z. ORNEA

MIRCEA VREMIR „Drigada” (Din „Expoziția retrospectivă de grafi că militantă”, — Sala Palatului R.P.R.)

EUGEN ISPIR „Vechiul țîr al Pașcanilor” (Din Expoziția „Priveliști din opera lui Mihail Sadoveanu”)

De vorbă cu SZEMLER FERENC

(Urmare din pag. 1)

mițescu a scris de cînd în „Lucăsfărul” un poem bun dar foarte lung, și din această cauză greu de citit. Cînd vorbește despre dimensiune, nu mă refer la discuțiile care există în momentul de față în legătură cu proza. Un poem, oricît de lung, e fîrtește mult mai scurt decît un roman. Dar poezia exprimă un sentiment ridicat la o foarte înaltă tensiune. Numai un mare poet poate să mențină această tensiune timp îndelungat.

Se discută mult în ultima vreme despre problema traducătorilor. Ce părere aveți despre cele care au apărut la noi din limba maghiară, ca și despre activitatea de tălmăcire a poeziei noastre, pentru cititorii maghiari de la noi.

După părerea mea, s-a făcut mult pentru a se prezenta cititorilor de limbă maghiară din țara noastră un ansamblu al poeziei românești. Aproape toți poeții noștri valoroși de limbă maghiară de la noi s-au angajat în această activitate de traducere: Kiss Jenő (ca ocupant în special de folclor), Franyo Zoltan (traducătorul lui Eminescu), Majtenyi Erik, Konyadi Sandor, Szekeley Janos (traducătorul lui Beniu), Bajor Andor (care a tălmăcit de cînd un volum al lui Topircan). Totodată s-a început și o muncă de revizuire a traducerilor rechi, iar acolo unde ele sînt considerate necorespunzătoare, versurile se retraduc. Dorim să creștem un fond de aur al traducerilor, în așa fel încît ele să fie considerate definitive pe cel puțin 100 de ani. Multe exemple mari (Petoŷi, Arany) ne fac să considerăm mizeria de poet de nedespărțit de cea de traducător.

La rîndul ei, Editura pentru literatură a tradus unele volume ale poezilor noastre. În această direcție mai sînt însă lucruri de făcut. Poeții și traducătorii ca Emil Giurgiuca sau Ioanichie Olteanu ar trebui să fie mai activi. De asemenea ar trebui antrenanți și o seamă de poeți ai noștri de frunte: Nina Cassian, Maria Banus, etc. Trebuie menționate tălmăcirile extrem de bune ale Veronici Porumbacu și cele semnate de Eugen Jhebeleanu.

De volume vi se par mai valoroase din creația recentă a poezilor de limbă maghiară de la noi?

Multă satisfacție mi-a produs

Comemorarea Criticului literar Pompiliu Constantinescu

Duminică 11 iunie, la liceul „Aurel Vlaicu” din București, s-a ținut adunarea proiectată de elevii din anul 1946, care a avut ca profesor de limbă română, timp de șapte ani, pe criticul literar Pompiliu Constantinescu.

Abolvenții au amenajat în locului liceului patru vitrine cu materiale legate de viața și activitatea literară a lui Pompiliu Constantinescu. De asemenea a fost expus în incinta liceului, un portret executat de Nicolae Popescu, laureat al Premiului de Stat.

Festivitatea a fost deschisă de tot profesor V. Grigorescu, directorul liceului „Aurel Vlaicu”. Ing. C. Diaconu, absolvent al liceului, a vorbit despre poziția antifascistă a profesorului Pompiliu Constantinescu.

Despre personalitatea și opera lui Pompiliu Constantinescu a vorbit ing. Eugen Meues, absolvent al liceului.

Din partea acad. Tudor Arghezi s-a citit o emoționantă scrisoare

Din partea Uniunii Scriitorilor din R.P.R. a luat cuvîntul acad. D. Panaitescu-Perpessiciu, directorul Muzeului literaturii romine. Vorbitorul a scos în evidență o-nestitatea critică a lui Pompiliu Constantinescu și caracterul profund științific al concepției sale critice.

La festivitate a participat un numeros public, printre care profesori, absolvenți, scriitori și critici literari.

M. C.

CRONICA Literară

In afara cercetării la obiect, prilejuită de apariția unei cărți noi, critica trebuie să manifeste mai mult interes pentru fixarea tipologilor în studii ample de sinteză. Un același proces, de prefacere a mentalității omului simplu, desmeticizat dintr-o toropeală caracteristică epocii burgheze, este înfățișat în diverse ipoteze de Marin Preda, Titus Popovici sau V. Em Gălean. Ne interesează însă diferențele în fizionomia omului nou, deoarece ele nănujează tabloul literar.

Dacă Marin Preda vorbește despre „liniște” și „îndrăzneală” stabilind astfel momentul descătușării eroului, la Nicolae Ţic s-ar potrivea mai degrabă termenul de „insensinare”. Căci ceea ce ne impresionează inițial este atitudinea posomorâtă a tînărului erou, modul violent și sîmbura cu care ripostează. Ce trăsături specifice evidențiază dezvoltatorul în evoluția personalului principal din „Anii tineri”? Tocmai răspunsul la întrebare ne se pare că indică aportul esențial al romanului și de aceea încercăm o analiză pe aceste coordonate.

Pe Nicolae Ţic îl atrage un anume tip de om, care revine, în felurite variante, atît în reportaje cit și în lucrările mai ample, „Ora șase” de pîldă. Ne bucură sîrăruința cu care tînărul romantică propune o dezbateră alică, pledînd pentru „golul de viață” inspirate din noemele moralei comuniste. De aci reliefat distinct pe care-l capătă în galeria figurilor pozitive din literatura nouă destulul eroului principal, din „Anii tineri”.

Fidel ideii că fizionomia personalului are o determinare socială, Nicolae Ţic alege eroul cu o biografie aspră, plîng de înjosiri și suferințe, motivînd în felul acesta îndirjirea teribilă care animă existența lui. La început, abia leșit din bezna mizeriei, tînărul muncitor Pavel Oniga este încruntat, închis în el. Ţic alege un mod de manifestare potrivit cu starea lui de spirit. („Ducea o viață de pustnic, fără umbră de bucurie”, îi înfră pe celelalți prin încăpățînăre și prin reacțiile sale capricioase. Fîndcă împrăjările brutale din copilărie i-au lovit ingenuitatea, depune uriașe eforturi ca să se fortifice, protejînd ceea ce e bun și frumos în el. Numai printr-o voință de oțel poate înfrînge rămnerea în urmărvăntînd erou în șir, îndeplinînd cu conștiințiozitate sarcinile profesionale. („Hotărî să fie erud cu el, să nu și

După o copilărie de privațiuni și severități, e firească enorma prejudecă pe care o acordă bucuriei. O bucurie după opinia lui nu poate fi împărțită cu oamenii fărâncii, învidioși, nedevotați construcției. Laet orice bucurie e legată de această construcție, căreia eroul îl închină toată energia. El ar opta pentru o strategie specială de pregătire și menținere a bucuriei. Dacă aș putea, ar dirija altfel împlîntirile vieții, cîmpiorîm cu cerințele frumuseții („Fată dragă, de ce n-ai luat-o pe altă cărare — și să n-ai înfrîntit deseard, cînd erai altfel îmbrăcată și mai inteligentă, poate? Trebuia să-mi scrie careva bucuria”). Afirmarea bucuriei este spontană. Cînd descoperă un defect la sondă, im-

NICOLAE ŢIC: ANII TINERI

plîndicînd astfel o catastrofă, Oniga scoate un chiot sălbatic și fuge prin pădure pradă entuziasmului. La vederea unei fete care-l impresionează prin gesturile ei simple, Oniga îl declară că-i place. Abia mai tîrziu, constatînd cu uimire cîte stăvile sînt puse în calea exprimării deschise a sentimentelor, Oniga se arată nerăbdător că trebuie să-și cenzureze pomrile.

Se întrevăde apoi o nevoie de tandrețe. Aceasta nu presupune un sentimentalism duios, îndulcirea trage-dreții. E vorba de o tandrețe vrîlă, manifestată în forme dure, neiertătoare, ca între oameni obișnuți cu adevărul („Cînd începură lucrul, Pavel Oniga își scoase halna, răsmase numai în pulover, ca să se

ia sub ocrotirea lui pe băiat; Căbulea trebuie să îndrăznească, să aibă încredere în el și să nu se simtă singur și oropsit, al nimănui. E stupid să-și faci drame din nimic: că strigă un sofer la tine ori se strîmbă careva...”). Așadar perpetuarea procesului de educație.

Este interesant modul în care autorul rezolvă psihologic un nou tip de „dezmeticit”. În acest efort de adîncire, de cunoaștere a realității și de inovare a expresiei acestui proces distingem meritul romanțierului. Trebuie însă să arătăm că pînă la urmă portretul moral al lui Oniga, cum îl concepe Ţic, nu definește o armonie estetică deplină, fiindcă unele laturi devine expresie a solidarității proletare, a încrederii în om. Eroul lui Ţic slăvește socialismul pentru climatul moral pe care-l promovează. Să știi că ești înconjurat de atenție, că te poți baza pe stima tovarășilor și mai inteligentă, poate? Trebuia să-mi scrie careva bucuria”). Afirmarea bucuriei este spontană. Cînd descoperă un defect la sondă, im-

plîndicînd astfel o catastrofă, Oniga scoate un chiot sălbatic și fuge prin pădure pradă entuziasmului. La vederea unei fete care-l impresionează prin gesturile ei simple, Oniga îl declară că-i place. Abia mai tîrziu, constatînd cu uimire cîte stăvile sînt puse în calea exprimării deschise a sentimentelor, Oniga se arată nerăbdător că trebuie să-și cenzureze pomrile.

Se întrevăde apoi o nevoie de tandrețe. Aceasta nu presupune un sentimentalism duios, îndulcirea trage-dreții. E vorba de o tandrețe vrîlă, manifestată în forme dure, neiertătoare, ca între oameni obișnuți cu adevărul („Cînd începură lucrul, Pavel Oniga își scoase halna, răsmase numai în pulover, ca să se

multe, care să-mi spună: „Mă băiețe, ia să vedem noi cum slăm, hai, că le descurcăm pe toate!”). De aceea Oniga se cheltule cu generozitate în munca de construcție. Dăruirea pentru tovarășii este rezimul seninătății sale, obișnuita nevoie. („Întotdeauna cînd era solicitat de o acțiune în folosul tovarășilor săi, Oniga își recapătă încrederea, siguranța de sine, parcă renăscînd”).

Ca să piară încruntarea, comuniștii de la sondă au luptat din greu cu reacțiile colțuroase ale tînărului. Dintr-un sentiment de responsabilitate, cînd recunoaște un posibil Oniga într-un tînăr, sosit la șchelă, eroul lui Ţic vrea să fie el de astă dată acela care aduce „insensinare” („Oniga își spuse că ar trebui să-l

ingăduință. Ne-ar fi bucurat dacă Ţic ar fi ridicat motivul demasării la un nivel mai înalt, dezvoltînd concepții retrograde mai subtile și cu altă mai ipocrite.

Dintre figurile pozitive, o atenție deosebită se acordă directorului Dîna și secretarului de partid Striban. Cu Dîna se petrece o schimbare în decursul acțiunii: directorul abdicînd treptat de la rigiditate și neîncredere în raporturile cu muncitorii. Există momente sufletești bine surprinse, totuși mobilul primei comportări și apoi subita transformare de la jumătatea cărții, cînd se bucură iarăși de simpatia muncitorilor, nu reies destul de limpede. Aci, pare-șe că cloacurile au fost atenuate. Prin cauză și înfrățirea lui Striban se explică în mare măsură insensinarea lui Pavel Oniga. Ţic dovedește o bună cunoaștere a psihologiei muncitorești, creînd un personaj cu o demnitate și o consecvență proprii atitudinii exemplare.

De la „Ora șase” se observă un progres în conducerea subiectului, în mijloacele de expresie. Nicolae Ţic este un prozator dotat pentru înfrățirea cadrului muncitoresc. Ceea ce remarcăm la autorul „Anilor tineri” este voința de a ocoli patetismul în descriere. Din prima frază se destăinuie parcă o dorință de a scrie simplu, cuprînzînd într-o dată totul, fără preveniri spectaculoase: „În toamna lui 1953, chiar în ziua în care împlinea oșpeștrezeci ani, Pavel Oniga se angajă la șchela S. dorînd să învețe o meserie bună și de viitor, care să-i ajungă pe viață”.

Ca și în reportaje Ţic adoptă stilul ușcat, neurmînd atît de mult deplastic, cît transcrierea exactă a gîndului și a gestului. În dezvoltarea psihologiei muncitorești, cu frumusețile ei plămădite în forme aspre, viguroase, necizelate, acest stil are avantaajul autenticității. Aproape nu găsim descrieri de natură, imaginea regiunii petrolifere e contemporană: „Singura dată din vîrful mînt deșert”. Schela, privită de aici, în noaptea, oferă o priveliște odihnitoare. Bucheta de lumini, răspîndite pe deal, aici colo, la sondele în foraj; sutele de lumini din sat; „flăcările veșnice”, înalte de zece, douăzeci de metri, care lumineau feeric pădurea”. Ar fi bine dacă scriitorul ar veghea atent ca sub pretextul autenticității descrierii, tonul de relatare neutră să

S. DAMIAN

ZI PIERDUTA

Ion Dudă se trezi c-un simțământ tulburător și apăsător. Știa că-n viața lui se întâmplase ceva grav...

— Ce faci, Ioane? Nu mergi în lucru?... În prag se opri de gata asta soară-să, Natalia. Aștepta răspuns. El nu se uita la ea...

— Ion Dudă, încearcă să ghicească al cui era glasul, dar nu reuși. De un devar de la pila de sub șopron...

— Glasul Nataliei era voios. Parcă nici nu-i păsa de boala lui. Adică de ce era să-i pese? Parcă știa ce boala era?

— Pașii Nataliei se depărtau. Glasul ei se auzi afară, în fața casei. Îi spunea ceva măică-si. Nu înțelegea ce-i spunea...

— Într-o vreme, simțământul acela tulburător și apăsător se îndepărta. Rămăsesse în el o dorință vagă, ceva neimplinit și frumos...

— Ion Dudă deschise ochii. Roșeața aceea de fier încins a soarelui dispăruse. Prin ferestre se strecurau pete-zăzaze fierbinții...

— Ion Dudă deschise ochii. Roșeața aceea de fier încins a soarelui dispăruse. Prin ferestre se strecurau pete-zăzaze fierbinții...

— Ion Dudă deschise ochii. Roșeața aceea de fier încins a soarelui dispăruse. Prin ferestre se strecurau pete-zăzaze fierbinții...

— Ion Dudă deschise ochii. Roșeața aceea de fier încins a soarelui dispăruse. Prin ferestre se strecurau pete-zăzaze fierbinții...

Desen de TIA PELTZ

lență. Din când în când genele i se zbat repede. E subțirică și slioașă. Până în clipa asta nici nu și-a dat seama...

— De ce s-o las? Păi dacă o las nu mă mai cunoaște Mărgărita... Și nu mai dă lapte! Vreți să pierd în creșterea? Nu v-ați găsit încă pro stul...

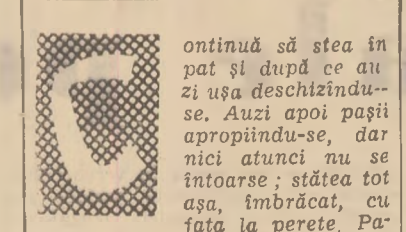
— Se crede cel mai glumeb din bri gadă. Vasile pune frunza sub limbă și-i cîntă un marș. Îl duce așa până în ușa grajdului...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

LUCIA COMNESCU

Continuă să stea în pat și după ce au zis ușa deschizându-se. Atunci simți cum se scufundă...

— Ce faci, Ioane? Te-ai făcut bine? — Ion Dudă, încearcă să ghicească al cui era glasul...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

GARZUL

Intr-o după-masă de primăvară, citeva săptămîni după ce se însă-nătoși, omul ieși din casa cea nouă și începu să vopsească gardul...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

1.400 metri

este în sat căci văzu ceva înalt ca acoperișul unei case. Nu după mult înceară zadarnic să deslușească...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

COPILOR DIN NOILE CARTIERE

Doar doi cai mari și albi, păsteau liniștiți, soarele de primăvară la aurea coamele. Parcă ar fi năzdrăvani...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

— După asta porți spre fîntînă. Nici nu știa de ce a luat gălețile și la ce-i folosea apa. Când se aplecă peste colacul de piatră...

Desen de FRANCISCA STOENESCU

ARTHUR MILLER despre...

...cine matograf... An venit la Paris pentru a asista la turnarea filmului 'Vedere de pod'...

...și creația artistică... După valoarea primordiale pe care o acord 'esențialului' m-a condus...

...veacul nostru... Una din necunoscuturile acestui veac este atitudinea oamenilor față de industrializare...

Sorin TITEL

Costache ANTON

Vasile REBREANU

Dintr-un caiet de dragoste

MOTTO:
„Și o fată-n albă pelerină,
Ca o mișcare mi-a spus: Nu!”
ESENIN

FUGĂ

Te depărtezi, tăcută, în mulțime,
rămâne stins al umbrei mele rug
și caldarimul fuge după tine
și felinarele solemne fug...

Iar casele pornesc cu geamuri arse
de neaua lunii, către tine-acum
și-apleacă, albe, frunțile întoarse
fîntînile orașului, de fum.

Gonesc în zări grădinile-amețite
sub fulgerele ploii argintii,
ușoare frunze, prunze nezărite,
se risipesc sub pașii tăi tirzii.

...Cum umbra mea se pierde în mulțime,
pe caldarim rămasă, în răsruț,
— și caldarimul fuge după tine —
fără să vrei, la tine mă aduci...

Orașu-ntreg, sub stelele năuce,
fără să știi, cu tine l-ai luat
— dar caldarimul către tine fuge —
și nu te depărtezi cu-adevărat...

JOC

Te rătăcești în mine. Nesupuse
păduri de foc, sint anii mei. Nebun,
îți risipesc sămânța mii de frunze,
din mii de frunze noi te recompun...

...Dar cineva, ivit printre mesteceni,
te cheamă-n seară, dintre ramuri verzi
și nu mai poți în frunze să te legeni
și nu mai poți în mine să te pierzi...

ARDERE

N-ai pilpuit în vatra mea săracă,
n-ai ars printre coaște de crengi de tei
și-acuma gîndul poaște să-nțeleagă:
în vatra cu părătice scînteii
tu poate nici n-ai fi-ncăput, întreagă,
ori poate dimpotrivă, fată dragă,
te-ai fi pierdut pe lezpezele ei...

FERIGI

Colorile se depărtează, parcă,
din aurul lor și tu te desferici,
iar inima mea te caută, printre razze
pale,

puștie acum, ca-n păduri,
calcușul dulpilor, moale,
printre ierburi și ferigi...

CÎNTECUL

Cînd cade cîte-un fruct — comoară
— și aeru-l rănește, lunecînd,
mîhnirea dulce-n riset se preschimbă
și foșnetul cel stîns devine cînt...

PRIMĂVARA

Primăvara
a coborît între noi,
despărțind oglinda lacului, de stea...

Ea nu și-a mai întors, spre mine ochii,
iar cînd, tirziu, a privit înapoi,
primăvara
nu mai era...

FLACĂRA STINSĂ

Fără de tine, orele-s rănite,
goale de singe-n întuneric ară,
ca lăterele de neon, plătite,
ce fumegă, tirziu, pe bulevard...

TREPTA ÎN SPIRALĂ

Arcul subtil al buzelor subțiri,
săruturi desenînd în întuneric
— arzînd ca păsări albe-n amintiri —
nu am știut pesămînt să-l desferic
și n-am știut, în nopți de veghe-alcine,
să sui în turnul trupului, în mine,
ca peste trepte de-ascuțite stînci,
să depășesc spiralele întinse,
și de acolo, tinăr, să te strig
să-nving sfiala clipei și să stărui,
să-nvăț să spulber al tristeții frig

și să învăț să nu știu să mă nărui!

...Subtilul arc al buzelor subțiri,
garoafe sărutînd, în întuneric,
— arzînd ca păsări albe-n amintiri —
voi învăța preodată să-l desferic?

Desene de MIBU VULCANESCU

Desene de BENEDICT GĂNESCU

AȘA ZÎMBEȘTI

Așa zîmbești ca zarzărul-n grădină
întîi cînd se dezvăluie-n lumină
Cu florile, cu toate dînr-o dată
În clara dimineață-ntr-o dată,
Și oin ca magii, dar nu trei, ci mii,
Albine zumbăd s-adune-n ii
Tot aurul ce voi l-ași scos la soare,
Sugînd din fărî, crengi clătinațoare,
O iarnă-n înțelegere deplină
Cu rădăcini ce nu ies la lumină.

Magii-au adus polenizarea-n dar,
Voi, florile, v-ați zămislit cu har
Din care goașă mică scoate miere —
De unde-aveți în voi așa putere?
Căci dacă peste noi, ca-n pom, s-ar pune
Albinele ar sloarce-amărăciune.

Dar din abut veci nu e numai o parte,
Păstrînd ce-n vedați și de sus la moarte

Iubirea — rod ce poartă viață nouă,
Dînd fărî și luminii, pe două.

— Așa zîmbești ca zarzărul-n grădină,
În care cîntă dragostea — lumină.

VERONICA PORUMBACU

NOUL ICAR

Un mit se ridică odinioară
— elan al dezlegării de pămînt —
Impovăritu-l, zborul său l-a frînt
naibitatea aripei de ceară.

Un mit ce timpul încă înfloară,
tăria c-o surpare săgetînd,
Smuls umbrei sale, cel dintîi avînt
s-a mistuit în setea lui solară.

Și — singur — un ecou al său prin spațiu
sta mărturie purei aspirații.
Un om, un comunist reface mitul:
om de pămînt și pețimă de zbor,
ne-nșingurat, de-aceea-nvingător —
ce drumul începu cu nesfîrșitul.

ION CRINGULEANU

CĂDEREA GRAVITAȚIEI

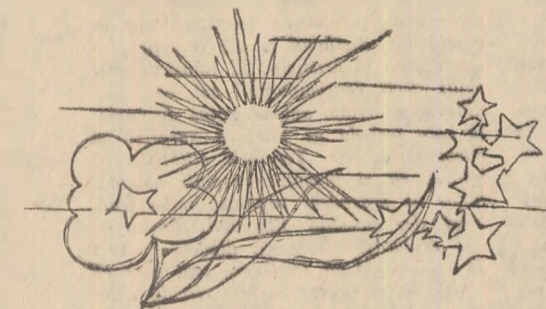
Ne cheamă gravitația în adîncuri
De nu știi cîte mii de ani de-a rîndul
Și cad atîtea frunzi încinse de puteri
Cînd nu și-au împlinit sub soare gîndul.

Dar iață selenarele tîrmuri
Și-așteaptă, tremurînd aproape,
Și gravitația moare în adîncuri
Trudindu-se să nu se scape.

Ascultă întîiul glas care frîntă
În spații arctici spre soare,
Pe cînd în urmă, gravitatea frîntă
Își macină distanțele sub zare...

ION BĂNUȚĂ

Toate-n cîntecul pădurii —
au un farmec de poveste
și mă pierd în el cu luna
sclavă a vremilor aceste.

FLOARE DE AUGUST

Te-am căutat pe munți, prin jnepșni,
lîngă culturul în zbor
și-am suit un dor prin ceteni
depănîndu-l lin, ușor.

Te-am cătat în scoici, în mare,
în izvor și în murmur,
creionînd în clipe-amare
neștiutul tău contur.

Te-am cătat pe Căi Lactee,
unde-s robi pe ceruri, mulți,
prin uzine, prin bordeie,
pe unde umblam desculți.

Te-am cătat în cîmp, în lună,
în grădină, pe prichici,
într-o coajă de alună,
pe-o spinare de arici.

BUCURIA
cea mare

Durerea-i de-o mie de feluri,
Plăcerea e toată la fel,
Și fugi și tot fugi după feluri,
Și-ajungi în sfîrșit la un fel.

Crezi poate că-i hitra de moarte
Ce drumul ne-așine mereu,
Dar noi năvălim mai departe
Și morfii i-e greu, tot mai greu.

Nu-i moartea, ci poate ghiocul
Ce-n urmă plecînd ai să-l lași,

Intr-însul să-și afle norocul
Ghicindu-l iubirii urmași.

Și eu filciul ce-mi lăsară
Străbunî din vremi fără leat
Și-am prins din a vetrei lor pară
Viu miezul ce-n sus m-a mînat.

AL. ANDRIȘOIU

CÎNTEC DESPRE
NAȚIONALIZARE

Frac verzui. Și, lîngă frac, buldogul.
Mîna albă de cădăvru viu
parcă tirie spre buze grogul,
și-s pe-afară vînturi și-i tirziu.

Din uzină zgomote-nfundate
parcă-ar bate cuie-n lemn poros.
Cine bate-n uși captonate?
Zgomotul se-aude tot mai gros.

Zgomote pe scări zăcnesc solide.
Domnule cădăvru viu, tresalți?
Ușa mohorîtă se deschide,
Muncitorii s-au făcut mai nalți.

Fruntea lor e azi mai cu lumină,
unghiul gestului mai larg în mîini,
căci pe frămîntata lor uzină
muncitorii s-au făcut stăpîni.

— Ieși afară, domnule. Afară!
— Comuniștilor!
— Că bine-ai zis!

De din zare, ploii prelunzi de pară
dau răcori prin geamul larg deschis.

Iese-arama lîncedă pe geamuri,
curcubeu-nscrie vîlbatăi, —
iar din parcuri, din grădini, din ramuri
intră-arome proaspete-n odăi.

Este ca într-o înfloricare
a uzinelor ce înfloresc,
sub lumina forței proletare
și-a partidului muncitoresc.

CÎNTECUL PĂDURII

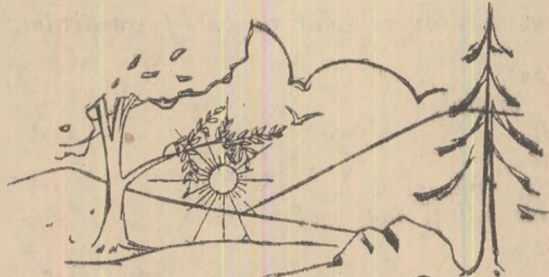
Freamătul prelung din creștet
coborînd ușor în vale
sună prin pădurea toată
cerne simfonii la poale.

E străveche simfonia
zac în ea plăieși cu ghioage, —
și din timpuri depărtate
vin pădurii să se roage.

Vin și ciutele sfoase
arcuite-n lîni fine,
clătînd frunzișul verde,
la izvoare să se-nchîne.

Vin și păsările verii
suind trîlurile-n slavă
și vin flori și-așteea neamuri
ce-și fin casă în dumbravă.

Vin și iubirile de aur
în sușuri spre amiezii,
rîde — soarele, pădurea,
scrie o mie de aezii.

Desene de LUGIAN POPA

Reconsiderarea lui Ion Eliade Rădulescu

ersonalitatea lui Eliade nu este dintre cele mai simpatice, dacă ne referim cu deosebire la om. Ca și Asachi, el suferă de megalomanie, de delirul grandorii și de mania persecuției. Și tot ca el, trăgea către sine tot progresul înfăptuit în țară, nesuferind să împartă cu nimeni re-

„Or aide l-alde baba Comana or avere, același nfele din primul emistih. Sorica, Or du-te la moș popa, or mergi la vrăjitor.”

In textele originale: ori. In începutul aceluiași catren: „Oar ce să fie asta? Intrebă de bunica”, în ambele periodice, Eliade a dat:

„Ori ce să fie asta? Intrebă de bunica.”

Același lucru în strofa finală de „Jamento” al Florică!

„Trecem peste alte scorii mai neînsemnate din transcrierea celebrei balade, în care i-a fost de ajuns lui Eliade să ia atingere cu izvoarele vii ale inspirației folclorice, ca să dea o capodoperă, ca să se înzdrăvească, prin alte cuvinte ca le-gendarul Anteu.

O notă curioasă de apropiere a lui Eliade de N. Bălcescu! El își justifică întreruperea nefeicitei sale, epocii Michaida, închinată eroului de la Călugăreni, prin descoperirea faptului că acesta s-arbise pe țărani. Același lucru întuneceia oarecum cultul lui N. Bălcescu pentru eroul său, explicându-i totodată cauza căderii lui: de a nu fi știut să-și apropie fărâmele.

PROBLEME DE ISTORIE LITERARA

La notele cîntului II „prorupse Eftimie zelosul” este tradus „deluă, interveni”. Intervenii este just, dar ce vrea să zică, în românește, deluă?

În poemul La Schiller, scris la centenarul nașterii marelui poet, unul din cele mai bine inspirate, un vers prezintă poate ocazia unei note discutabile.

„Te lupți cu ananga, cu aspra ne-avere”. Nota la ananga: nevoia, lipsurile.

Așa explică și D. Popovici, în sa-vanta sa ediție, cuvîntul, din neo-greacă, Ananke la vechii greci este înșuși destinul, fatalitatea ineluctabilă, și atunci versul n-ar repeta

sub altă formă, prin: aspra ne-avere, același nfele din primul emistih.

Italienismul l-a dus pe Eliade la multe riscuri. Unul neprevăzut era acela al ambiguității, al dublului sens. Baciu la noi are un sens păs-toresc. Luind de la italieni: il bacio, sărutul, poetul îl indigenează sub forma: Primul baciu, ca să exprime emoțiile iniției sărutării. Poezia lipsește în Colecția Școlarăului, dar poate figura fără obiecții educa-tive în viziunea ediției pentru studenți și studioase de toate vârstele, nu pentru ca ei să-și verifice afec-tele, ci pentru valoarea literară a textului.

Dorința noastră, la capătul aceste-i scurte recenzii, n-a fost alta de a purica ideile judicioase prefețe și de a colațona la rîndul nostru textele în general corect transcrise. Cit de a stimula atmosfera de înșe-lergere și de curiozitate literară pen-tru figura marelui începător de cul-tură, care mereu îmbie tineretul către luminile științelor și artelor frumoase.

Dar Hölderlin cel cu metaforele afte de rare și de oarecari, ale cărui ver-suri nu le poți citi fără frisonul pro-fundei trăiri emotive, dar aștea și altele pasaje nede din operele unor Pușkin și Whitman, dar caligrafia, stîngace adesea, a unor Saba și Ba-vovia sau această strofă a lui Emi-nescu lipsită de orice metaforă:

Cu perdelele lăsate Sed la masa mea de brad, Focul plîmbe în sobă Lară eu pe gânduri cad.

Șerban CIOCULESCU

Antologie, prefață și note de Ion Oana, texte stabilite de Vladimîr Drimba. Cuprins: Poezii: Odă la campania rusească de la 1829, Sonet I. La anul 1830, La moartea lui Cîrlova, O noapte pe ruinele Tirgoviștei, Poezia, Balada Zburătorul, Michaida (fragment epic) La Schiller, Muștele și abinele, Aero-pagiul bestierilor, Un muieroi și o femeie.

Traduceri: Corbul și vulpea, Poe-ma didactică după Boileau și Horațiu. Proză: Dispoziții și încercări mele de poezie, Domnul Sar-lunda palpatăie a spiritului cum se exprima Machado (Hölderlin o nume „rezonanță emoției originare”, întregul mesaj de idei și sentimente, al poetului. Adevărul fusese observat și de remarcabilul pictor francez De-rain cînd spunea, în această ordine de idei: „Există la maștri o anumită putere de enanație care depășește

DECLINUL METAFOREI

Sînt oare Villon sau contemporanul său spaniol Jorge Manrique poeți ai metaforelor? Evident, nu. Și totuși, cînci sute de ani au verificat cu în-căpîcnă nevăzută țărîna poeziei lor chi-niuită de întrebări și exclamații. Și iată o pregnantă poezie scrisă cam în aceeași vreme de poetul coreean Ly Sek: Intreaga vale doarme sub zăpădă Și negri nouri stau desupra ei.

Veneam acolo după flori de prun, Dar nu mai știu demul unde-nfloresc.

Stau singur în amurg și vechiul drum Nu-l mai cunosc, zadarnic îl mai caut.

Cum ar fi putut interveni o metaforă în această simplitate sublimă fără să-i tulbure emoția și să-i stir-bească desăvîrșirea?

Dar Hölderlin cel cu metaforele afte de rare și de oarecari, ale cărui ver-suri nu le poți citi fără frisonul pro-fundei trăiri emotive, dar aștea și altele pasaje nede din operele unor Pușkin și Whitman, dar caligrafia, stîngace adesea, a unor Saba și Ba-vovia sau această strofă a lui Emi-nescu lipsită de orice metaforă:

Cu perdelele lăsate Sed la masa mea de brad, Focul plîmbe în sobă Lară eu pe gânduri cad.

Șerban CIOCULESCU

Insuși Argezei, cel mai mare plasti-cian al liricii rominești, are poezii de suprafață tensivă și lipse cu totul de metaforă, ca De-a v-ași ascuns, despre care putem spune, parafra-zind pe Goethe, ca este ea însăși o imensă metaforă. Iată dar că nu „numai metafora poate da stilului un fel de eternitate”, cum credea Proust ci adeseori forța interioară a poetului și a inactivității nu se mai con-turează, cînd emoția, care este condi-ția fundamentală a artei, transmise fără auxiliile imaginației ci doar prin pro-funda palpatăie a spiritului cum se exprima Machado (Hölderlin o nume „rezonanță emoției originare”, întregul mesaj de idei și sentimente, al poetului. Adevărul fusese observat și de remarcabilul pictor francez De-rain cînd spunea, în această ordine de idei: „Există la maștri o anumită putere de enanație care depășește

procedeele”. Așa se explică faptul că bunăoară poezia secă a lui Valéry, cu toată strălucirea metaforelor sale — și nu e de ignorat imensul regret al poetului de a nu fi putut citi pe Gôngora în original — ne solicită astăzi din ce în ce mai puțin în timp se simplisimul Pont Mirabeau al lui Apollinaire, fremătînd de o profundă și nostalgic emoție, cîntînd să ne electrizeze. E oare aceasta o pledo-rie împotriva metaforei? Desigur că nu. Metalorismul și nuditatea vibra-ntă au coexistat întotdeauna în poezie și chiar poezii barocului au simțit uneori tentația simplității cantabile; Gôngora însuși, dincolo de Soledades sau Fabula de Polifemo y Galatea este și autorul fermecătoarelor Ro-manșe, unanim accesibile. Predomi-nanța alternativă a acestor modali-tăți în evoluția poeziei nu se reful-zează capricios și cu atât mai puțin, deliberat, ci este determinată de is-torie, de profilul spiritual al unei epoci. Așa se cristalizează stilurile care nu e niciodată un fel în poezie și altul în arhitectură sau muzică.

E firesc să ne întrebăm care este deci specificul estetic al vremii no-astre?

Idealul nostru de frumusețe nu poate rămînea străin de dinamismul și impetivitatea vieții, de caracte-rul revoluționar al istoriei pe care o trăim, de marile descoperiri ale știin-ței contemporane menite să modeleze structura sufletăscă a omului de astăzi. Somptuoasă și sibariticismul nu mai frecvențează visele noastre și nici perspectiva huzurului marginal și a inactivității nu se mai con-turează. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necuprime spații orizontale se colorează sublim. Spiritul nostru nu-i mai simț familiar detaliul decorativ și reliefulie volup-tuoase ale ornamentelor, și dacă vom privi arhitectura modernă, vom înșe-lerge, în simplitatea ei redusă la esen-țială. Am zburat prin văzduh cu in-telul simetului și am trimis în cos-mos sateliți și rachete. Cu ochii lui Gagarin, omul zilelor noastre a privit fascinat universul de dincolo de aer unde cerul și negrul și necupr

GARNET Teatral „Centrul înaintaş a murit în zori”

Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică

E mereu un public tânăr și generos, care se miră și care se lasă uimit, care rîde și care plînge, acela pe care-l întâlnim în sala mică a acestui teatru...

Cu un asemenea public ne-am înființat și la „O scrisoare pierdută” și la „Steaua fără nume” și la „Centrul înaintaş a murit în zori” și care și în jurul teatru...

„Centrul înaintaş a murit în zori” este drama lui Cacho Garibaldi, jucător primaș de fotbal, fire simplă, dreptă, plină de vitalitate și care și în jurul teatru...

Sala a ascultat povestea lui Cacho Garibaldi în palatul atotputernicului magnat Ennissimo Lupus, proprietarul unei colecții de exemplare umane reprezentând fiecare o proeminență a unui domeniu de activitate...

Reich, maniera de joc a piesei s-a precizat. Faptul că din capul locului s-a stabilit un acord tacit între scenă și public, a avut darul să evite o înțelegere rigidă, săracă a problemelor și a dăruit un fior carnal unei piese care, altfel, putea rămâne, pe urmele unui expresionism desuet...

În rolul lui Cacho Garibaldi l-am văzut pe Eugen Racofi, care a jucat cu stăpînire și simplitate, scoțînd la taneitatea și unde gesturile au o frumusețe morală, unde lupta nu e fructată, ci se întemeiază pe demonstrația unei superiorități, venit de pe terenurile de sport unde suflă vîntul fierbinte al pasiunii...

Ștefan Tapalagă-Pala l-a interpretat pe Licitarul cu un antren, cu o forță, cu o degajare, care au făcut dintr-un scurt episod o amintire a spectacolului.

Viola Pop a jucat rolul bătăriei, explicînd sufletul unei fete căreia viața i-a rămas datoră și în care, la chemarea iubirii, izbucnesc așteptări pînă atunci înăbușite.

Nesă reținut atenția de asemenea Constantin Florescu (vagabondul de reconstituție drama lui Cacho Garibaldi), pentru interpretarea sa sobră, blandă și pentru înfățișarea sa, puțin blazată, cu care ne-a comunicat în timpurile piesei și cuplul Marian Hudac - Adriana Brebulescu care

„Centrul înaintaş a murit în zori”. — Scenă din spectacol.

au redat obuzitatea venă și veselie sinistră a unor mari potențai.

Pe actor (Hamlet) l-a interpretat Vasile Gheorghiu și acest tânăr, altfel, inezistat, a purtat cu greutate pe umerii săi tineri tragedia nefeitricului prinț al Danemarcei.

Compoziții corecte datorăm lui Alexandru Hasnaș (fizio-matematichianul) și Alexandru Lazăr (omul-maimuță).

Trebuie subliniat că într-o distribuție numeroasă nu a fost un gles strident și o apariție supărătoare. Omogenitatea ansamblului merită laude, mai ales fiindcă n-a rămas nici o clipă nereceptată dăruirea cu care el a jucat.

Sînt multe spectacole reușite la Institutul de teatru pentru că sînt multe talente, dar există și o primădie care crește odată cu fiecare succes. Căci o încredere care vine prea devreme nu constituie todeauna un mediu creator de artă și nimic nu se refacă mai greu decît un sever simț autocritic. Numidă în acest carnet teatral însușișii deosebiți ale spectacolului „Centrul înaintaş a murit în zori”, dorim ca elogiile pe care am fost dator să le adresăm echipei artistice să nu narcolizeze acea însușire la care cu toții șîm atît și care se cheamă exigență.

B. ELVIN

Premieră constanțeană

Bucureștenii obișnuși să se ducă ei vara la mare, au avut surpriza plăcută să vadă marea bîndă la ei acasă. Faptul că Tom și noua Constana au trimis o echipă de tineri înmormi să debuteze la București cu un spectacol de estradă: „La Mare și... la noi mare!” Duă în mînă un mînuș care ar fi putut să fie o stăgune întredă.

„Voci șoptitoare spunea că autori, artiști și regizori ai genului ar fi fost prezenti la prima ridicare a cortinei, nu altă pentru aplauze cli ca să-i vadă pe îndrăzneții de la mare înclină-se la malurile Dimboviței lui Bucur... Nu s-a înecat nimeni. N-a fost nevoie de nici un colac de salvare. Spectacolul a fost bun, divertant și nou. Au lipsit, mai spunea o voce prin lozere, costumele strălucitoare, bijuteriile de sticlă, hăleala, mînușuș, croitorul argan și gardieruș rîlnăuș.

Nici nu era nevoie: o mînă de băieți și de fete au tăcut dintr-o dată și sîm, cu tîm, cu dragoste, cu frumusețe simplitate. Spectacolul alecătî din oraș de fragmente dinlăe, porțile și dărușă plăcut publicului șiilor să aleasă și să aplaude. Autori: I. Berg, N. Cornea, N. Popescu. Musica: Gîroșanu, Manolache, Sînculescu.

Să ne fie însă permisă și o intrare în amănunt.

Textele, roșile sau legănate de orchestră nu scăpărat, dar au și școlărit la urechea ascultătorului căruia, din păcate, și la București, estrada nu-ă dă nici o prăză și nici o versificație pe măsura extenșelor lui majore. Colurile teatru-lu n-au putut fi umplute nici de mișcarea și jocul de scenă unșori prelungit și diluat.

Continutul: actualitatea dobrogeană, spusă, cîntăță, comparată, ilustrată, prezentată și de perspectivă.

Actoriș tineri, sprintini, înfățășiți. Mușii dintr-o țesură pentru prima oară pe o scenă adevărată, onții dintr-o talază și vapoara și de la felurile lor indelic-

critice și satirice ale filmului sînt re-marcabile în ceea ce privește denas-carea vietii de cazarmă în armata horthystă. De asemenea unii interpreți ai filmului — în primul rînd cunoscu-tul Miklos Gabor — precum și Eva Rutkay, Ural Tivadar, Adam Szires au realizat compoziții expresive, lucrate în strea intenționată a muzicii: fundalul muzical intervine cînd e necesar și atunci punctează o stare sufletească, întărește dramatismul unei scene. Sînt sevește compuse de regizor cu mare atenție și în care — la clipa potrivită — și spino cuvîntul și muzica. Așa este scena mută — cînd Benedek — după ce a făcut unele mărturi despre Dobi — traversează coridorul pustiu și apoi se întoarce pentru a-i aminti anchetatorului și alte lucruri. Plecare detaliu e aici gîndit artistic. Datorită deficiențelor scenariului, posibilitățile creatoare ale cîntecilor n-au fost valorificate pe deplin.

Mihai BOTEZ

CRONICA dramatică

„Prietena mea Pix” se constituie ca un nou argument în apărarea comediei ușoare văzută ca specie sensibilă la idei. Ușor dar nu facilă, piesa lui V. Em. Galan se adăugă altor cîteva (puține) realizări ale dramaturgiei noastre comice recente, demonstrînd că se poate rîde copios fără a face apel la rețetele vodevilice și triviale și ruginite. Nu na trece prin mîntă să susținem izbucnirea fără cusur a acestei nise de debut. Deficiențele ei nu sînt par neînsemnate, dar cele mai multe apar în cursul muncii nobile de găsire a unui tip dramatic propriu temelor noastre inedite. Refuzul lui V. Em. Galan de a face uz de serviciile comediei de bulevard este întredun de înțelegerea naturii noi a problemelor care se află în centrul piesei sale. Căci „Prietena mea Pix”, cu scările și inadvergențele sale, este o piesă de probleme și nu o insăiere de „poante” și „petarde”.

Cu bune intenții sau fără nici o intenție, unii autori au construit, în ultimii ani, comedii ușoare nominal noi, încredinș, bine dispuși și dezinvolti, să suprapună idei și oameni de azi unor scheme din arsenalul vechilor farse. S-a întâmpnat, din această cauză, că personajele vizate satiric, de lînd partitura vechilor comici-primi, au devenit cu deosebire simplice, iar „pozitivii”, privați de atribuții umorului, au fost cu greu surprinși în scenă.

În asemenea creații hibride (ca de pildă „Partea leului”) ideile înfîntate în petumbră unor roluri soarelbe și anticomice s-au anemiat pînă la înafie în vreme ce zona de bază și spiritul era cedată figurilor negate. Bineînțeles publicul rîde în contact cu satira, tocmai de cei care intră în unghiul criticii demascatoare, dar aceștia este un ris vindicativ, ostil ambasadoriilor jalnici ai vechiului, iar un asemenea ris nu poate fi stîrnit decît de ridiculizarea acerbă a a acestora. Replica de spirit, succulența comicului inteligent revine, pentru aceasta, personajelor albe, suave sau înșepte, oricărui „ate noastre”. Tocmai natura lină a comediei ușoare obligă la o caracterizare decisă a eroilor, iar în limitele genului comic delimitarea caracterologică se bizuie, hoților, pe resursele de umor ale replicilor fîcăruia.

Vodevil actual? Desigur. Forma e perfect posibilă și chiar necesară, dar aceasta implică o reconsiderare de principiu a vechiului vodevil, care pornea de la o viziune simplificatoare asupra lumii, tradusă într-o tratare simplistă a controverselor etice. Noul vodevil, aparținînd regimului socialist, nu poate ignora contururile grave ale opoziției de principii, dar își alege sectoare limitate și conflicte benigne, profîiate modest pe

fundalul marilor dezbateri. Astfel, glumă și rîzînd, această ramură a dramaturgiei de azi nu-și refuză accesul la jocul ideilor, în afara căruia s-ar afla exclusă din contemporaneitate.

Venînd spre teatru, prozatorul V. Em. Galan, grav în proza sa amplă, a adoptat pentru scenă modalitatea surprinzătoare a comediei sprintene. A face teatru vesel fără a părăsi discuția serioasă de idei însemnate a intrunla o prejudecată, iar Galan s-a angajat în această înfruntare cu o candoare salutară. Neîndî „dramaturg de meserie”, autorul lui „Pix” a ignorat — aparent — vechi exigențe de mesleșug și și-a permis să dezbătă rîzînd o problema capitală.

Nu sîntem nicicîndu partizani ai unei dramaturgii în afara condiției scenice, pozitive aberanți și ostili însăși ideii de artă. Nu ne putem îndoi că, în ceea ce privește literatura dramatică, respectarea cerințelor scenei se află în centrul codului intim al elaborării esențelor artistice. În afara unei construcții cu adevărat teatrale nu se poate face literatură pentru scenă, dar acest adevăr nu are nici un raport cu încurajarea produselor meșteșugărești în ambianța mai mult sau mai puțin corolată. A ține seama de caracterul scenei și de drama nu înseamnă pur și simplu a învîta cu ostie alfabetic tehnica de bresle. Bineînțeles a cunoaște experiența înaintășilor de prestigiu este o datorie elementară pentru un nou dramaturg, dar esențial este să găsești — liber de orice prejudecată formală — expresia scenică necesară materialului tău dramatic și viziunii tale noi asupra acestui material. Aceasta nu înseamnă că fiecare piesă nouă sau fiecare autor nou înscrie o pagină în totu înedit în tehnica dramei. Căuînd forma cea mai potrivită propriului său punct de vedere, scriitorul poate adăpa, cu îndreptăți și ajustări inerente, soluții scenice repute. Oricum, utilizînd într-o accepție personală procedee verificate sau inovind temer, autorul lăscinat de nou se împotrivesc firese transpuneri mecanice a experiențelor altora în spațiul propriului său șantier, în vederea unui ipotetic succes.

În ceea ce-l privește pe V. Em. Galan, el a scris o piesă pe o temă de o certă actualitate, într-o lumină care este aceea a epocii noastre și de aceea, pur și simplu n-a avut nevoie de rezulță fanată a bulevardului”. Comedia „Prietena mea Pix” se preocupă, fără pretenție de profunzime, dar cu o relevanță seriozitate în abordarea mijloacelor comicului, de aspecte etice ale dragostei și ale familiei în societatea noastră nouă. Se creează, cu grație și fior literar, câteva cupluri reprezentative, ocupînd fiecare locul său în parlată de șah pe care o organizează autorul și în care se urmărește eliminarea de pe tablă a pieselor nefaste. O asemenea piesă

negră este „bitocrajia” în care creda recuperabilul Mastacan. Deși figurează ca teoretician al acestei concepții săbatic-individualiste care uzează la temelia vieții dreptul pum-nului, Mastacan nu este reprezentantul ei integral. El pare mai degrabă o victimă a acestei doctrine pe care încearcă — împotriva voinței sale și cu o rivină de vesnic neaflit — s-o aplice la rîndul său. Subînțind cu vervă „înconșvența” acestui propagator al legii lui Cain, autorul utilizează lirice sint substituție de o luciditate luminoasă. Adevărații „bitocraji” care cred, unul în puterea exclusivă a banilor, altul în eficacitatea unei demagogii „principiale” (Daniela și Pătrăcița) se realizează în final ca pereche ilustrativă pentru mizeria morală a dragostei.

Momentul comic cel mai intens este tocmai cel în care opoziția dintre cele două concepții atinge expresia sa cea mai sensibilă și acest lucru acordă autorului o înaltă grație etică valorică. Într-adevăr, în conversația dintre Pix și Mastacan din ultimul act capătă relief faptul că „exper-

Artistul emerit Ștefan Ciubotărasu (Mastacan) și Vasilica Tastaman (Pix), într-o scenă din spectacol.

Piesa lui V. Em. Galan este — ca să se dătoarează, în primul rînd, unei slăbiciuni de ordin arhitectonic. Există în piesă și o insuficiență în partitura filozofică, în elaborarea explicită a opiniilor autorului. În liniile sale mari opoziția dintre cele două poziții este, desigur, limpede. Scriitorul apără călduros puritatea morală a eticii proletariului deșcătusat. Cinismul mercantil, „înecăla” retrogradă, septicismul individualist sînt supuse sarcasmului în forme tranșante. În

momentele care ar fi putut deveni cîrșitoare și savuroase. Totuși principala deficiență de ritm a piesei nu se dătoarează, în primul rînd, unei slăbiciuni de ordin arhitectonic. Există în piesă și o insuficiență în partitura filozofică, în elaborarea explicită a opiniilor autorului. În liniile sale mari opoziția dintre cele două poziții este, desigur, limpede. Scriitorul apără călduros puritatea morală a eticii proletariului deșcătusat. Cinismul mercantil, „înecăla” retrogradă, septicismul individualist sînt supuse sarcasmului în forme tranșante. În

grave, care repetă situații și personaje de mult cunoscute? Teatru de Comedie are, în primul rînd, meritul de a fi primit cu interes și considerație textul unei piese față de care alte teatre au manifestat o exagerată timiditate. Împreună cu autorul, colectivul Teatrului de Comedie a participat la realizarea versiunii ultime a piesei, mergînd — continuu — în sensul indicărilor piesei în direcția reliefării scenice a semnificațiilor manuscrisului. Remunînd — fatal — la amplele paranteze ale piesei lui Galan, teatrul le-a înlocuit mobildn piesa cu gesturi, zîmbete și nuanșe abia perceptibile în țesătura literară a comediei. Ezitării de construcție despre care am vorbit, vizibile mai ales în prima variantă a textului, au ridicat în lața celor de la Teatru de Comedie probleme complicate. Prețuirea potențialului artistic al piesei a creat însă un excelent climat de creație în cadrul căruia regizorul, direcția, actorii (distribuții

sau nu în acest spectacol), secretariatul literar au participat la elaborarea transpuneri scenice. Este acesta încă un semn cu privire la modul în care Teatru de Comedie își îndeplinește obligațiile artistice și celelătenșii.

Regia spectacolului (Radu Penculescu) a mers consecvent pe magistratura comediei. Păstrînd o deosebită grijă rolului problematic al „Prietenei Pix”, Penculescu a pedalat cu convingere pe filonul comic al textului, utilizînd în acest scop cu precizie datele personale ale principalilor actori-interpreți. La lectură piesei Mastacan constituia o prezență intrucivă greoaie și incertă sub aspect caracterologic. În urma imbuțățării textului de către autor, Ștefan Ciubotărasu a adus o contribuție importantă la revelaarea caracterului acestui erou cu reacții neașteptate de complexe. Valoarea acestei creații stă tocmai în faptul că interpretul a explorat nebănuit de adînc replicile personajului, descoperînd în acestea personajul; nedit și surprinzător pe care l-a realizat. Încă o dată Ciubotărasu se dovedește a fi unul dintre ocupanții primei locuri în linia actoricească a teatrului nostru contemporan. Asupra creației sale în rolul lui Mastacan, ca și asupra altor date remarcabile ale activității sale recente, ne propunem să revenim cu un apropiat rîrle.

Atîcînd cu brio resursele comice ale piesei Radu Penculescu a adoptat o fericită prudență în momentele de dezbateră acută, interzîndu-și acceptarea oricăror efecte groase. În unele spectacole recente, se dă curs șarjei comice sub emblema nobilității a „burlescului” popu-lar. În ceea ce-l privește, Penculescu n-a dat curs comicării de suprafață sub nici o emblema. Simțul măsurii și subtilitatea nuanșei au caracterizat mai ales primele două părți ale piesei. În ultimul act a fost fabricat în unele mo-

mente (vezi „sanționarea” lui Pătrăcița) un „antren” artificios. Cuplul Pix-Paul a realizat în ciuda unor repetări de ton, scene de un real farmec. Îndeeșbi Vasilica Tastaman a jucat cu dezinvoltură, marcînd replicile-cheie, detașîndu-le din șîrul celorlalte „poante”. Val. Pătrăreanu a adus înocința cerută rolului și o înfruntare precece pe deplin potrivită virstei personajului. Ne pare foarte bine că pentru să-l aparăzăm pe Iurie Baric (în figura ridiculă a funcționarului Sîmă), în primul său rol de teatru care iese din linia stearsă a aparițiilor de pînă acum și credem că nu gresim dacă îl considerăm ca adevăratul său debut promișor. Mai puțin favorizat de text Amza Pellea (Andrei Sava) și-a spus rolul cu convingere dar, de astă dată, fără farmec. În compartimentul „negativilor”. Costel Constantinescu (Pătrăcița) se distinge prin disjunctura între silueta amfipatică a personajului și aplombul său comic. Hazul replicilor roșite de Costel Constantinescu îl coboară continuu pe jalnicul Pătrăcița, neacordăndu-i nici un rubat. Rozalia Avram (Daniela) adăugă încă o figură — de astă dată mai interesantă — galeriei sale de personaje frivoale. Într-un rol mic s-au dovedit din nou posibilitățile de compoziție ale înărnului Alexandru Lungu (Cujbă).

Linia regiei și a interpretării a fost împinșită fără ostentație de decorurile estivale ale lui I. Popescu-Udrisite, care a transpus întreaga acțiune între ziduri zvelte, în linii arhitectonice moderne, proprii noilor noastre peisaje clidane. Cadru scenografic a creat piesei ambianța construcțiilor recente, a stabilit acestui spectacol optimist o atmosferă proaspătă, familiară plîmbării romantice ale tinerilor de astăzi.

V. MINDRA

SCRISOR

ARTISTUL ȘI EPOCA SA

Dramaturgii, regizorii și artiștii sovietici se pregătesc să împlinesc cu noi opere marce eveniment din viața poporului sovietic...

Luind ca punct de sprijin creșterea neînclănată a interesului publicului față de teatru...

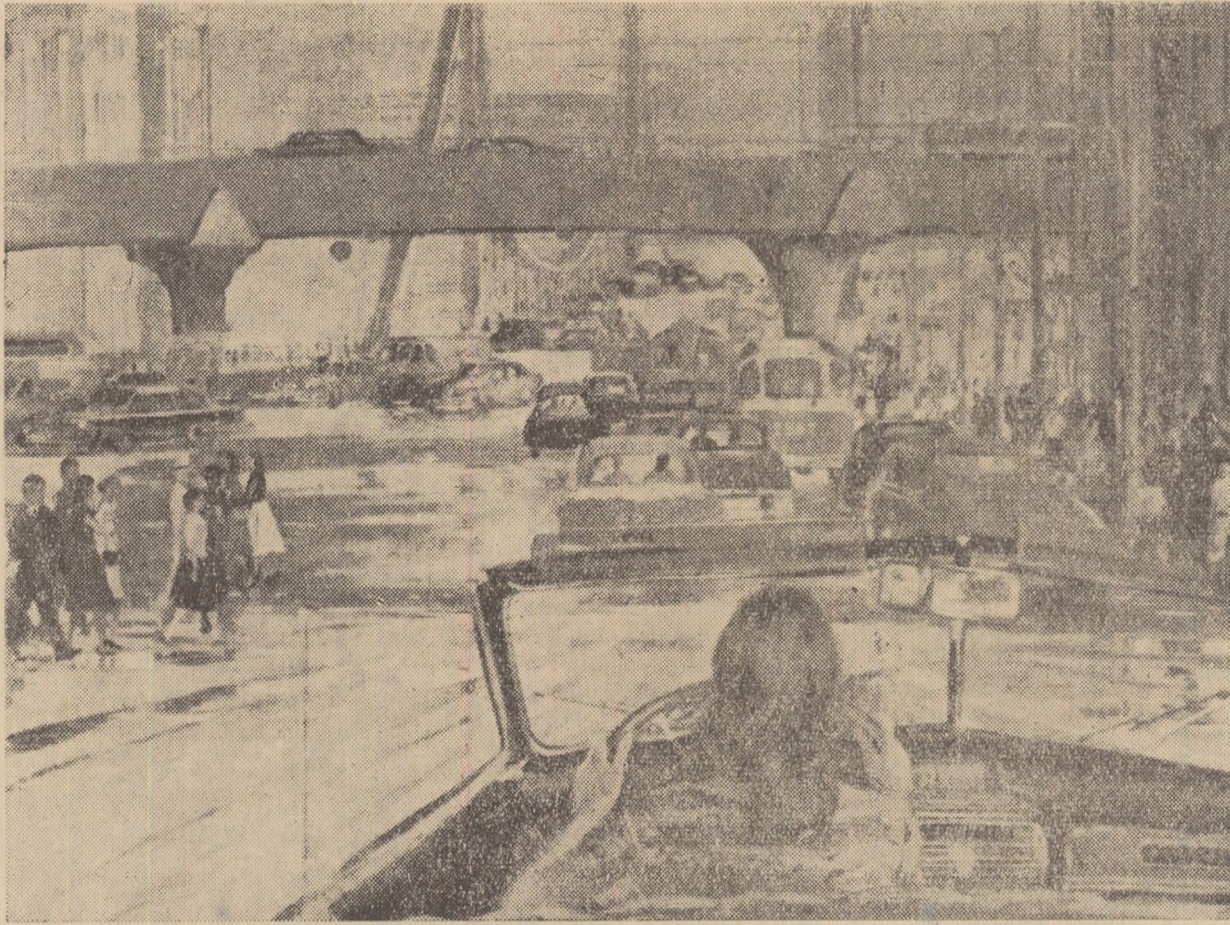
de același scop vor intra în conflicte de apar ca urmare a deosebirilor de caracter sau de păreri în rezolvarea unor probleme practice...

Alți participanți la constituire, printre care A. Salinski, secretar al Uniunii Scriitorilor...

MOSCOVA

La constituire s-a scos în evidență faptul că multe din piesele noi răsună la întrebările cele mai arzătoare ale vieții sovietice...

La constituire s-a acordat atenție și problemelor de alt gen. Markov s-a oprit printre altele la analiza personajului așa numit „purător de cuvânt al autorului”...

IURI PIMENOV (U.R.S.S.)

Moscovia azi

Monopolul presei

Fuzionarea grupurilor „Odnam Press” și „Daily Mirror”, în general perspectivele anului...

plare. Liderii de dreapta al partidului laburist, alarmati, l-au bîndit însă cu interesul...

din domeniul presei de către firmele care plătesc pentru reclame. Acestea sînt interesate cu adevărat să aibă un tiraj...

LONDRA

apare pe aceeași bază ca și „Daily Herald” la începutul său. El se apropie de un tiraj de 100 mii de exemplare...

Influența monopolului din presă depășește cu mult domeniul pur politic. Autorii care scriu împotriva așa zisului „statulament” au mari greutăți...

În noaptea în domeniul ziaristic, este Roy Thompson, un milionar canadian, al cărui succes în Anglia a început odată cu obținerea controlului asupra stagiunii de televiziune din Londra...

Concentrarea presei în Anglia, face parte din tendința generală spre monopolizare și recenziile presei nu sînt

Gordon SCHAFFER

La Muzeul „Goethe” din Weimar

WEIMAR

In fiecare epocă se studiază sub aspecte și cu metode noi, personalitatea și opera lui Goethe, aici cretin lui își exercită influența asupra fiecărei generații...

teatrului național german; 2) ca cel care a desăvîrșit limba literară germană; 3) ca teoretician al literaturii și al artei germane...

Într-o sală separată este expusă colecția lui Goethe în domeniul științelor naturale, dintru-se vizitatorilor posibilitatea de a repeta experiențele lui Goethe...

La prezentarea materialului expus s-au întreținut mijloacele cele mai moderne ale tehnicii muzeale; lumina indirectă, vîtrina cu forme aluse, un singur fel de rama pentru tablouri etc.

Acest nou lăcaș de cultură națională va servi ca mîturie în fața întregii lumi de voința de a deveni primul stat german de muncitori și țărani și va contribui la includerea în viața noastră a moștenirii lui Goethe, ca o forță vie, productivă.

Klaus HAMMER

Asistent științific la Institutul de Cercetări Naționale al Literaturii Clasice Germane din Weimar.

GERHARD GEYER (R.D.G.)

Mamă cu copil

Alexandru CIMPEANU

DE PESTE HOTARILE

Tur de orizont

De aici, avem posibilitatea în aceste zile să facem un cuprinzător tur de orizont în cîteva din principalele probleme ale situației internaționale.

Dar de partea cui lucrează timpul? Ne-o spune și corespondentul din Geneva al ziarului „New York Times” care transmite redacției că „reluarea tratativelor are loc în condiții mult mai favorabile pentru corespondentul aflat din punct de vedere politic etc”...

unuia din focarele de încordare a situației internaționale. În ce privește pe sovietici, „New York Times” scria că „U.R.S.S. dorește să treacă la discutarea problemelor esențiale” iar în „Daily Herald” am citit sub titlul „Gromiko este reprezentant al discutației pacea în Laos”...

GENEVA

ților britanici a jucat un anumit rol în lumarea „grevei” diplomaților americani. De fapt aceasta nu este prima dintre neînțelegerile occidentale reflectate uneori pînă și în nuanțe.

Reluarea tratativelor a coincis și cu anunțarea aranjamentului unei întâlniri între Swanna Fumma, Suifanvong și Boun Oum, întâlnire care va avea loc sîmbătă la Zurich. Nici un corespondent prezent aici nu a putut să nu remarce că în vreme ce conducătorii forțelor patriotice, printre Svanna Fumma și prințul Suifanvong, au avut în aceste zile întâlniri cu numeroși conducători de delegații, ceea ce dovedește prestigiu acestor doi lideri laolăeni, domnul Boun Oum a continuat să facă „politica” pe Coasta de Azur, mulțumindu-se cu discuțiile telefonice pe care le are cu Averell Harriman.

Sperăm acum cu toții ca adevăratele tratative să demareze în sîrșite, pentru lichidarea măcar a

nilor de pe pămînt că năzuiește absolut sincer spre lichidarea experiențelor nucleare”. Această apreciere nu aparține unui organ de presă sovietic, ci am citit-o în „New York Herald Tribune” sub semnătura cancelarului Lippmann. Așa că elocința domnului Dean, avocat de meserie, reprezentant american la aceste tratative, este pusă la grea încercare. Mai ales că memorandumul aduce un element nou prin sublinierea ideii că încetarea experiențelor nucleare este una din laturile problemei dezarmării.

Geneva, 13 iunie 1961.

Richard GALLE

Dat fiind ora tîrzie la care am primit știrea, adăugăm cîteva cuvinte despre întreruperea conferinței de la Etoian, întrerupere anunțată aici pe un ton greu de dl. Malcz, purtătorul de cuvînt al delegației algeriene. Aceasta întrerupere era așteptată încă de acum cîteva zile, cunoscută fiind atitudinea inflexibilă a delegației franceze, în cel puțin trei probleme: desprinderea Saharei de Algeria, statutul special pentru Comunitatea europeană și încetarea focului înainte de acordarea independenței. Așa că, în afara focului de moment, nu se mirat pe nimeni că tocmai dl. Juze, care revenea la Etoian după o întrerupere cu generalul De Gaulle, a cerut suspendarea tratativelor, fără fixarea unei date pentru reluarea lor. Astăzi seară la ora 18 (ieri, n. r.), dl. Belkassim Krim, șeful delegației algeriene, va ține o importantă conferință de presă, care ne va oferi posibilitatea unei aprecieri mai concrete a perspectivei.

R. G.

Director: Acad. ZAHARIA STANCU. Colegiul redacțional: Acad. MIHAI BENIUC, MARCEL BRESLAȘU, EUSEBIU CAMILAR, membru corespondent al Academiei R.P.R., PAUL GEORGESCU (redactor șef), EUGEN JEBELEANU, membru corespondent al Academiei R.P.R., ION MIHĂILEANU, V. MINDRA (redactor șef adjunct), MIHAIL PETROVEANU (redactor șef adjunct), CICERONE THEODORESCU, ION VITNER.

R. S. Cehoslovacă

În cadrul festivalului din acest an al filmului cehoslovac pentru copii au fost prezentate 13 filme artistice de lung metraj, 8 filme de desen animat...

Franța

În trecut din viață, la Paris: Hélène Jourdan-Morhange, violonistă de mare talie, critică muzicală de autoritate, președintă a consiliului de administrație la „Maison de la Presse Française”...

R. D. Germană

Teatrul berlinez „Maxim Gorki” se pregătește să pună în scenă o nouă producție artistică din Franța...

R. F. Germană

După o îndelungată tăcere scriitorul vest-german Ernst Gellert — autor al cunoscutului „Contingentul 1900” — „Ultimele civil” — a publicat un nou roman „Străluțirea și mizeria germanilor și călătoriilor economice”...

R. P. Bulgaria

Sub titlul „Planuri și gânduri” săptămânalul literaturii „Svetost” publică un interviu luat unor scriitori bulgari...

S. U. A.

Regizorul american S. Kramer lucrează intens la filmul „Procesul de la Nuremberg”...

S. U. A.

Regizorul american S. Kramer lucrează intens la filmul „Procesul de la Nuremberg”...

R. P. Ungară

De peste sase luni în paginile săptămânalului „Elet és Rodalom” se duce o amplă discuție pe marginea unor probleme culturale...

Grecia

Multe filme occidentale se turnează în ultimul timp în Grecia. Autoritățile încurajează acest gen de reclamă turistică dar opinia publică reacționează negativ...